

KILDER - HOOFDSTRAAT

NATUURTOETS

OPDRACHTGEVER:
Gemeente Montferland

PROJECTNUMMER:
41161243

DATUM:
25 november 2024

Bezoekadres
Kroezenhoek 8
7683 PM Den Ham

Postadres
Postbus 12
7683 ZG Den Ham

T +31 (0) 546 67 88 88
E info@roelofsgroep.nl

Tevens vestigingen in
Stadskanaal
Sneek
Steenwijk
Veenendaal
Spijkenisse
Weesp

PROJECTGEGEVENS:

Naam: Natuurtoets
Nummer: 41161243
Documentnr: R01-D01-41161243-tuk
Status: Definitief
Datum: 25 november 2024
Auteur:
Verificatie:

OPDRACHTGEVER:

Gemeente Montferland
Bergvredestraat 10
6942 GK, Didam

AUTORISATIE

Naam:
Handtekening:

Datum: 25-11-2024

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	4
1.1	Introductie Natuurtoets.....	4
1.2	Natuurwetgeving in Nederland	4
1.2.1	Soortenbescherming	4
1.2.2	Invasieve exoten.....	4
1.2.3	Natura 2000-gebieden	5
1.2.4	Natuurnetwerk Nederland	5
1.2.5	Beschermde houtopstanden.....	5
1.2.6	Regionaal (provinciaal en gemeentelijk) beschermde gebieden	6
1.3	Scope van de Natuurtoets	6
1.4	Aanleiding natuurtoets.....	6
1.4.1	Plangebied en omgeving	6
1.4.2	Omschrijving voorgenomen werkzaamheden	9
1.5	Leeswijzer	10
2.	Beoordeling soorten	11
2.1	Bureaustudie (NDFF).....	11
2.2	Veldbezoek	12
2.3	Flora en fauna.....	12
2.3.1	Vogels.....	12
2.3.2	Vleermuizen	16
2.3.3	Overige zoogdieren	17
2.3.4	Amfibieën en reptielen	21
2.3.5	Vissen.....	23
2.3.6	Kevers	23
2.3.7	Vlinders	24
2.3.8	Libellen.....	25
2.3.9	Weekdieren, kreeftachtigen en overige insecten	26
2.3.10	Planten en mossen.....	26
2.3.11	Specifieke Zorgplicht (algemeen)	27
2.3.12	Specifieke Zorgplicht (Rode Lijst)	27
2.4	Beschermde gebieden en Houtopstanden	28
2.4.1	Natura 2000-gebieden	28
2.4.2	Natuurnetwerk Nederland	29
2.4.3	Houtopstanden	29
2.4.4	Regionaal (gemeentelijk en provinciaal) beschermde gebieden	29
3.	Invloed van werkzaamheden	30
3.1	Flora en fauna.....	30
3.1.1	Beschermde soorten	31
3.1.2	Specifieke Zorgplicht (algemeen)	33
3.1.3	Uitheemse invasieve exoten.....	33
3.2	Beschermde gebieden en houtopstanden	34
3.2.1	Natura 2000-gebieden	34
3.2.2	Houtopstanden	34
4.	Vervolgstappen (conclusie)	35

4.1	Conclusie	35
4.2	Flora en fauna.....	35
4.2.1	Algemene broedvogels (ecologisch werkprotocol).....	35
4.2.2	Boombewonende vleermuissoorten (Nader onderzoek & specifieke werkwijze)	36
4.2.3	Vliegroure(s) vleermuizen (nader onderzoek)	37
4.2.4	Teunisbloempijlstaart (nader onderzoek).....	37
4.2.5	Grote leeuwenkluuw (nader onderzoek)	37
4.2.6	Specifieke Zorgplicht (specifieke werkwijze)	38
4.3	Beschermde gebieden en houtopstanden	38
4.3.1	Beschermde houtopstanden.....	38
5.	Samenvatting	39
5.1	Periode nader onderzoeken	39
6.	Bronvermelding	40

1. INLEIDING

1.1 INTRODUCTIE NATUURTOETS

Voor u ligt een natuurtoets. In deze natuurtoets worden de (beschermde) soorten flora en fauna beschreven welke verwacht of niet verwacht worden binnen het plangebied. De basis van de natuurtoets betreft het Besluit Activiteit Leefomgeving uit de Omgevingswet en de soorten welke hierin zijn opgenomen. Daarnaast wordt er in deze natuurtoets gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden, gebieden welke vallen onder het Natuurnetwerk Nederland, regionaal (provinciaal en gemeentelijk) beschermde gebieden en beschermde Houtopstanden.

1.2 NATUURWETGEVING IN NEDERLAND

Per 1 januari 2024 heeft de Omgevingswet (hierna Ow) de Wet natuurbescherming vervangen. De Ow bevat, naast overige bescherming van de fysieke leefomgeving, regels voor bescherming van flora, fauna en beschermde gebieden zoals Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

1.2.1 Soortenbescherming

In de Ow zijn onder het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna Bal) specifieke soorten flora en fauna opgenomen. Deze komen uit de Vogelrichtlijn (vermeld in artikel 11.37 in de Ow, onder het Bal), de Habitatrichtlijn (bijlage IV, onder a, bijlage II bij het verdrag van Bern en bijlage I bij het verdrag van Bonn) (vermeld in artikel 11.46 in de Ow, onder het Bal) en Andere soorten (bijlage IX Bal, onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (vermeld in artikel 11.54 in de Ow, onder het Bal). Daarnaast is in het Bal een Algemene Zorgplicht opgenomen (Art. 1.6 en 1.7 in de Ow). Deze houdt in dat men zorgdraagt voor de fysieke leefomgeving en redelijkerwijs maatregelen neemt om negatieve gevolgen voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Ook is er een Specifieke Zorgplicht opgenomen in het Bal. Hierin wordt benoemd dat voor alle in het wild levende soorten geldt dat, in alle redelijkheid, handelingen en werkzaamheden worden verricht of juist worden gelaten op een wijze die schade aan plant- en diersoorten zoveel mogelijk voorkomt. Onnodig lijden van soorten dient in ieder geval voorkomen te worden.

Daarnaast staat er in de Specifieke Zorgplicht benoemd dat men bij werkzaamheden of andere activiteiten na dient te gaan of deze mogelijk een negatieve invloed op soorten kan hebben welke in de Rode Lijst van het IUCN zijn opgenomen. Dit geldt zowel voor de soort als zijn fysieke leefomgeving. Voor deze soorten dienen passende preventieve of herstelmaatregelen getroffen te worden.

1.2.2 Invasieve exoten

Exoten of uitheemse soorten zijn dieren of planten die door menselijk handelen buiten hun natuurlijke verspreidingsgebied terecht zijn gekomen. Ook delen ervan, zoals eicellen, zaden of wortelen, vallen onder die begrippen. De term 'uitheemse soort' is bedoeld om een hele soort mee aan te duiden. De term 'exoot' is bedoeld om individuele exemplaren van een uitheemse soort mee aan te duiden.

Onder de Omgevingswet geldt een verbod op opzettelijke activiteiten met invasieve uitheemse exoten van de Unielijst. Dit is een lijst van de Europese Commissie waarop soorten staan, die in delen van de EU schade toebrengen aan ecosystemen. Er zijn dan ook rijksregels en internationale regels opgesteld om de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse exoten te voorkomen (Art.11.108, lid 1). De volgende opzettelijke handelingen met soorten van de Unielijst zijn verboden:

- Het grondgebied van de Unie binnenbrengen (ook niet door middel van doorvoer onder douanetoezicht);
- Houden (ook niet in een gesloten omgeving);
- Kweken (ook niet in een gesloten omgeving);
- Naar, uit of binnen de EU vervoeren (behalve het vervoeren naar voorzieningen vanwege uitroeiing);
- In de handel brengen;
- Gebruiken of uitwisselen;
- Toestaan om zich voort te planten, te kweken of te telen (ook niet in een gesloten omgeving);
- Vrijlaten in het milieu.

Het gaat hier dus om opzettelijke activiteiten. Daarnaast gelden er verplichtingen om alle noodzakelijke stappen te nemen om de (on)opzettelijke introductie of verspreiding van soorten van de Unielijst te voorkomen.

1.2.3 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 beschermd.

Binnen deze verschillende Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitattypen en flora en fauna. Werkzaamheden of activiteiten mogen er niet toe leiden dat er significantie effecten op deze doelen, of een aantasting van de natuurlijke kenmerken en waarden van een gebied plaatsvinden.

1.2.4 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) is het Nederlandse netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land. Het beschermingsregime en de bijkomende maatregelen welke hierbij komen kijken is dan ook op provinciaal niveau meegenomen in de omgevingsverordeningen.

1.2.5 Beschermde houtopstanden

Voorheen (onder de voorganger van de Ow, namelijk de Wet natuurbescherming) is er een definitie gegeven aan beschermde houtopstanden. Deze dienden onder andere een minimaal oppervlak te hebben van 10 are of een rijbeplanting te zijn van minimaal 20 bomen. Echter is deze definitie niet meegenomen in de Ow. Derhalve betekent dit dat ook bomen buiten deze criteria en buiten de bebouwingscontour houtkap onder de beschermde houtopstanden vallen.

De Omgevingswet spreekt van 'bebouwingscontour houtkap' in plaats van 'grenzen van de bebouwde kom' zoals dat in de Wet natuurbescherming staat. De Omgevingswet verplicht de gemeenteraad om een bebouwingscontour houtkap vast te stellen in het omgevingsplan. Met het aanwijzen van de bebouwingscontour houtkap bepaalt de gemeente in feite wanneer de regels in het Bal, artikel 11, over het vellen van houtopstanden gelden. Die gelden namelijk alleen buiten de bebouwingscontour houtkap.

De rijksregels over het(deels) vellen van houtopstanden of herbepanten gelden niet binnen de bebouwingscontour houtkap. De betreffende gemeente kan zelf bepalen of ze regels in het omgevingsplan wil voor houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap en voor welk doel van de Omgevingswet.

1.2.6 Regionaal (provinciaal en gemeentelijk) beschermde gebieden

Naast de in Nederland beschermde gebieden welke van toepassing zijn op iedere provincie, hebben enkele provincies en gemeenten hiernaast nog een aantal beschermde gebieden aan toegevoegd. Deze gebieden verschillen per provincie. Ook de regels omtrent deze gebieden verschillen per gebied.

In Gelderland zijn de onderstaande gebieden meegenomen als extra beschermde gebieden:

- Ganzenrustgebied;
- Gelders Natuurnetwerk;
- Groene ontwikkelingszone;
- Grondwaterbescherming;
- Nationaal landschap;
- Stillegebied;
- Waardevol open gebied;
- Waterbergingsgebied;
- Weidevogelgebied.

Voor de gebieden geldt dat de waarden en kenmerken van de gebieden niet aangetast mogen worden. Externe werkingen door de werkzaamheden zijn hierbij niet van toepassing.

1.3 SCOPE VAN DE NATUURTOETS

Binnen deze Natuurtoets flora en fauna wordt er door middel van een bureaustudie en veldbezoek een beoordeling gemaakt van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en de mogelijk aanwezige nabije beschermde gebieden. Vervolgens worden deze aspecten getoetst aan de eventuele invloeden van de voorgenomen opgegeven werkzaamheden vanuit de opdrachtgever. Tot slot zal hieruit een advies volgen. De verantwoordelijkheid van het opvolgen van dit advies, evenals het ondernemen of opdracht geven tot het uitvoeren van eventuele vervolgstappen zoals ecologische begeleiding of nader onderzoek ligt na oplevering van de Natuurtoets bij de desbetreffende opdrachtgever.

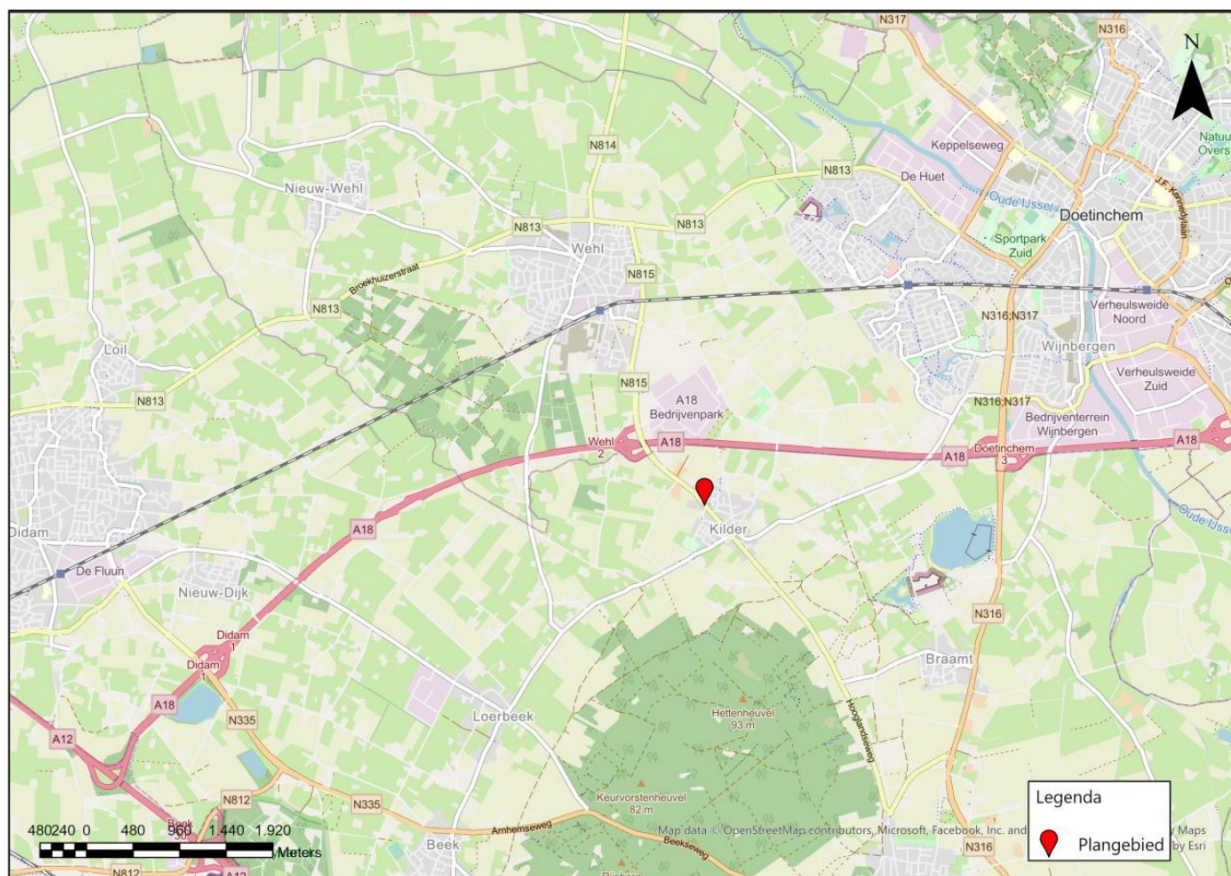
1.4 AANLEIDING NATUURTOETS

De opdrachtgever is voornemens werkzaamheden uit te voeren welke mogelijk een negatieve invloed kunnen uitoefenen op soorten welke staan beschreven in de Ow, evenals de mogelijk beschermde gebieden. Om een beeld te creëren van de mogelijk aanwezige beschermde flora, fauna, beschermde gebieden en houtopstanden is daarom deze Natuurtoets opgesteld.

1.4.1 Plangebied en omgeving

Het plangebied bevindt zich in Kilder, gemeente Montferland, provincie Gelderland (figuur 1.1). Het ligt in het zuidoosten van de provincie, ten zuidwesten van de plaats Doetinchem en ten oosten van de plaats Didam. Ten westen van het plangebied ligt het natuurgebied de Rijntakken. De omgeving van het plangebied betreft een urbane samenstelling en agrarisch landschap. In figuur 1.1 is een globale weergave gegeven van het plangebied.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (bron: ArcGis Pro).

Het plangebied bevindt zich in het centrum van Kilder en omvat de Hoofdstraat, gelegen in een urbaan landschap. Het plangebied loopt globaal vanaf het kruispunt Kilderseveld – Wehlseweg – Hoofdstraat tot aan de rotonde naar het zuidoosten. Hierbij gaat het om een afstand van ongeveer 800 meter. Aan de randen van het plangebied zijn diverse woningen, bedrijven en volkstuinen te vinden. Het plangebied bestaat uit een verharde weg (asfalt en een aantal verkeersdrempels met klinkers) en een trottoir (bestaande uit klinkers). Aan de rand in het zuiden van het plangebied is de Johannes de Doperkerk gelegen. Figuur 1.2 tot en met 1.6 geven een impressie van het plangebied en de omgeving hiervan.

Figuur 1.2. Specificatie van het plangebied (bron: ArcGis Pro).

Figuur 1.3 Impressie Hoofdstraat (1).

Figuur 1.4. Impressie Hoofdstraat (2).

Figuur 1.5. Impressie plein nabij de Johannes de Doperkerk.

Figuur 1.6. Impressie Hoofdstraat (3)

1.4.2 Omschrijving voorgenoemen werkzaamheden

De gemeente Montferland is voornemens de Hoofdstraat in Kilder her in te richten om de rijbaan af te waarderen en de kwaliteit van de omgeving te verbeteren. De nieuwe rijbaan wordt uitgevoerd met een elementen verharding en het trottoir zal eveneens opnieuw worden aangelegd en ingericht. Waar mogelijk wordt extra groen ingepast. De bestaande bomen langs de Hoofdstraat, die op gemeentegrond staan, worden vanwege groeiachterstand vervangen. Verder zal het riool op diverse locaties worden hersteld. Tijdens de werkzaamheden zal geen extra verlichting worden ingezet, en er wordt ook geen aanvullende verlichting geïnstalleerd voor de gebruiksfase van het project. De werkzaamheden vinden plaats in één aaneengesloten fase en zullen naar verwachting enkele maanden in beslag nemen. De werkzaamheden zullen in twee fasen worden uitgevoerd, verspreid over de jaren 2025 en 2026.

Figuur 1.7. Specificatie te vervangen bomen (bron: ArcGIS Pro).

1.5 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 betreft een beoordeling van beschermde soorten welke mogelijk (in de omgeving) van het plangebied aanwezig kunnen zijn, met een beschrijving van de functie van het plangebied bij deze eventueel aanwezige soorten en een toelichting van de ligging van beschermde gebieden en beschermde houtopstanden ten opzichte van het plangebied. Hoofdstuk 3 beschrijft de mogelijk invloed welke de werkzaamheden kunnen uitoefenen op de soorten, gebieden of houtopstanden welke uit hoofdstuk 2 gebleken mogelijk aanwezig te zijn in (de omgeving van) het plangebied. Hoofdstuk 4 beschrijft de vervolgstappen ten opzichte van soorten waarbij mogelijk verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden overtreden, beschermde gebieden en/of beschermde Houtopstanden. In hoofdstuk 5 is een samenvatting te vinden van de resultaten uit de Natuurtoets. Hoofdstuk 6 betreft de bronvermelding.

2. BEOORDELING SOORTEN

In dit hoofdstuk zal door middel van een bureaustudie en een veldbezoek een beoordeling worden gedaan van de mogelijk aanwezige beschermde flora en/of fauna. De bureaustudie bestaat uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en diverse soort specifieke verspreidingskaarten. Tijdens het veldbezoek wordt door een deskundig ecooloog gekeken naar de mogelijk aanwezige soorten, maar ook naar aspecten in en in de omgeving van het plangebied welke mogelijk geschikt kunnen zijn voor deze beschermde soorten.

2.1 BUREAUSTUDIE (NDFF)

In onderstaande tabel (tabel 2.1) is een overzicht te vinden van beschermde soorten uit de omgeving van het plangebied. Ten behoeve van het verkrijgen van informatie over de mogelijke aanwezige beschermde soorten, wordt de bureaustudie uit de NDFF gedaan over de afgelopen 5 jaar, met een straal van 2,5 kilometer rondom het plangebied. In de onderstaande tabel worden vogels met jaarrond beschermde nesten niet behandeld omdat deze geografisch gezien overal in Nederland aanwezig kunnen zijn. Deze worden daarom behandeld in paragraaf 2.3.1.

Soortgroep	Soort	Beschermingsregime
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Artikel 11.46
	Gewone grootoorvleermuis	Artikel 11.46
	Laatvlieger	Artikel 11.46
Overige zoogdieren	Bever	Artikel 11.46
	Boommarter	Artikel 11.54
	Bunzing	Artikel 11.54
	Das	Artikel 11.54
	Edelhert	Artikel 11.54
	Eekhoorn	Artikel 11.54
	Steenmarter	Artikel 11.54
	Wezel	Artikel 11.54
Amfibieën en reptielen	Poelkikker	Artikel 11.46
	Zandhagedis	Artikel 11.46
	Hazelworm	Artikel 11.54
	Levendbarende hagedis	Artikel 11.54
Vlinders	Teunisbloempijlstaart	Artikel 11.46
	Grote vos	Artikel 11.54
	Iepenpage	Artikel 11.54
	Kleine ijsvogelvinder	Artikel 11.54
Planten	Grote leeuwenklauw	Artikel 11.54
	Smalle raai	Artikel 11.54

Tabel 2.1. Aangetroffen soorten op basis van gegevens uit de NDFF.

2.2 VELDBEZOEK

Door een deskundig ecooloog van Roelofs Groep is een veldbezoek uitgevoerd ten behoeve van het inspecteren van het plangebied op mogelijk aanwezige beschermde soorten of aspecten welke kunnen duiden op aanwezigheid van deze soorten, zoals geschikt habitat. Informatie over het veldbezoek is weergegeven in de onderstaande tabel (tabel 2.2).

Tabel 2.2. Specificaties veldbezoek.

Naam ecooloog			
Datum veldbezoek	29 oktober 2024		
Temperatuur	14	Graden Celsius	
Windkracht	2	Beaufort	
Bewolking	8/8	Bewolkt	
Tijd van	09.00	tot	11.00

2.3 FLORA EN FAUNA

2.3.1 Vogels

Alle inheemse broedvogels in Nederland zijn beschermd. Enkele broedvogelsoorten genieten daarnaast nog van een jaarrond beschermd nest. Deze nesten mogen niet zomaar hun functionaliteit verliezen en er gelden strengere regels voor het werken nabij dergelijke nesten. De lijst met vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten verschilt per provincie. De soorten uit tabel 2.3 betreffen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de provincie waar het plangebied is gelegen.

De vogelsoorten zijn in categorieën opgedeeld, welke hieronder uitgelegd staan.

- 1) Jaarrond beschermd nest (voorbeeld: boomvalk, buizerd en steenuil);
- 2) Jaarrond beschermd nest, tenzij is aangetoond dat er voor de betreffende soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen (voorbeeld: blauwe reiger, boerenzwaluw en boomkruiper).

Tabel 2.3. Jaarrond beschermde nesten in Gelderland

Categorie 1	Categorie 2	
Boomvalk	Blauwe reiger	Kleine bonte specht
Buizerd	Boerenwaluw	Kleine vliegenvager
Gierzwaluw	Bonte vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper
Grote gele kwikstaart	Boomklever	Kwartel
Havik	Boomkruiper	Middelste bonte specht
Huismus	Bosuil	Nachtzwaluw
Kerkuil	Draaihals	Oeverzwaluw
Oehoe	Gekraagde roodstaart	Patrijs
Ooievaar	Glanskop	Raaf
Ransuil	Grauwe vliegenvanger	Ruigpootuil
Roek	Groene specht	Spreeuw
Slechtvalk	Grote bonte specht	Tapuit
Sperwer	Grutto	Torenvalk
Steenuil	Huiszwaluw	Tureluur
Wespendief	IJsvogel	
Zwarte wouw		

In de provincie Gelderland zijn de vogelsoorten uit categorie 1 in iedere situatie jaarrond beschermd. Voor categorie 2 vogels geldt dat de nesten van deze soorten enkel jaarrond beschermd zijn, indien hiervoor ecologisch zwaarwegende redenen voor zijn om te onderbouwen waarom een dergelijk nest alszijnde jaarrond beschermd beschouwd dient te worden.

Vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1)

Boomvalk, buizerd, havik, raaf, ransuil, sperwer, wespndief en zwarte wouw

De boomvalk, buizerd, havik, raaf, ransuil, sperwer, wespndief en zwarte wouw zijn allen vogelsoorten welke broeden in boomnesten (SOVON, 2024). Tijdens het veldbezoek is het plangebied en de omgeving van het plangebied gecontroleerd op de aanwezigheid van dergelijke nesten. Nesten van de boomvalk, buizerd, havik, raaf, ransuil, sperwer, wespndief en zwarte wouw zijn niet aangetroffen binnen of in de omgeving van het plangebied. Consequenties van de ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van boomvalk, buizerd, havik, raaf, ransuil en sperwer zijn daarom uitgesloten.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen zijn typische gebouwbewoners in Nederland. Ze broeden in vrijwel het hele land, met uitzondering van enkele Waddeneilanden. Gierzwaluwen nestelen in losse kolonies in stadswijken of grote gebouwen. In verspreide bebouwing op het platteland ontbreken ze meestal. Gierzwaluwen hebben woningen nodig met invliegmogelijkheden, zoals een losse dakpan, dakleer of andere spleten, gaten of kieren in de bebouwing. Daarnaast broeden ze ook in specifieke nestkasten (SOVON, 2024). Het plangebied ligt in een urbane omgeving (figuur 1.3 en 1.5). Diverse gebouwen bevatten invliegmogelijkheden zoals losse dakpannen, spleten, gaten en kieren. Derhalve kan niet worden uitgesloten dat er jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen aanwezig zijn in de gebouwen binnen het plangebied, met name in de dorpskern van Kilder. De consequenties van deze ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van gierzwaluwen zijn beschreven in paragraaf 3.1.1.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart heeft een sterke voorkeur voor broedlocaties nabij (zwak)stromend water. De soort broedt dan in steile oevers met invliegmogelijkheden onder wortels van bomen, in bruggen, gebouwen of specifieke nestkasten. Daarnaast heeft de soort een oever nodig welke geschikt is om te foerageren. Dergelijke oevers zijn flauw en bevatten bij voorkeur stenen of hout dicht bij het wateroppervlak (SOVON, 2024.). Er zijn in (de omgeving van) het plangebied geen waterpartijen aanwezig met (zwak)stromend water en flauwe oevers met stenen of hout dichtbij het wateroppervlak. Daarnaast is gebleken uit bureauonderzoek dat er geen broedgevallen bekend zijn van de grote gele kwikstaart in de omgeving van het plangebied. Derhalve kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de grote gele kwikstaart worden uitgesloten uit het plangebied.

Ooievaar

De ooievaar maakt gebruik van extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen. Broedt op hoge plekken zoals telefoonpalen, bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten of door de mens gemaakte palen met houten platform (SOVON, 2024). Er is binnen het plangebied een kerktoeren aanwezig. Echter is hier geen nest van de ooievaar aangetroffen. Daarnaast zijn er geen hoogspanningsmasten, hoge verkeersaanduidingen, open bomen of speciale palen die geschikt zijn voor nesten van ooievaars aanwezig in het plangebied. Derhalve kunnen jaarrond beschermde nesten van ooievaar worden uitgesloten uit het plangebied.

Huismus

De huismus is een veelvoorkomende soort in dorpen, steden en op boerderijen of woningen in landelijke gebieden. Ze broeden vaak onder dakpannen, in nestkasten en in kieren, spleten of gaten in gebouwen (SOVON, 2024). Het plangebied bevindt zich in een stedelijke omgeving. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat er huismussen binnen het plangebied aanwezig zijn. De gebouwen zijn mogelijk geschikt voor broedgelegenheid voor de huismus vanwege de (losse) dakpannen, kieren en spleten (figuur 1.3). De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismussen kan daarom niet worden uitgesloten uit het plangebied. De consequenties van deze ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de huismus zijn beschreven in paragraaf 3.1.1.

Kerkuil

Kerkuilen komen vrijwel in heel Nederland voor, bij voorkeur in halfopen, extensief beheerde agrarische gebieden, zolang er voldoende voedsel in de vorm van muizen beschikbaar is. De soort broedt vrijwel uitsluitend in schuren in rustige omgevingen met invliegmogelijkheden en nestmogelijkheden, zoals specifieke nestkasten. Sporen van kerkuilen, zoals braakballen en uitwerpselen, zijn vaak goed zichtbaar (SOVON, 2024). Binnen het plangebied zijn geen rustige schuren of gebouwen met geschikte invliegopeningen aanwezig. Derhalve is de kerkuil binnen het plangebied uitgesloten. Het plangebied bevindt zich in een urbane omgeving, maar grenst direct aan een agrarisch gebied. Hier zijn grote schuren op rustige terreinen in (half)open agrarisch gebied aanwezig. Derhalve kunnen jaarrond beschermde nesten van de kerkuil niet worden uitgesloten uit het plangebied. De consequenties van deze ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de kerkuil zijn beschreven in paragraaf 3.1.1.

Oehoe

In eerste instantie broedde de oehoe in Nederland enkel in steengroeven. Echter, met uitbreiding van de populatie, is de soort andere broedlocaties gaan zoeken. Dergelijke broedlocaties bevinden zich echter altijd in een rustige omgeving met halfopen landschap zoals grotere natuurgebieden. Hier kan de soort op de grond en in bestaande boomnesten vestigen. Waarnemingen van broedlocaties van oehoe op gebouwen of in

stedelijk gebied betreffen in Nederland vrijwel altijd ontsnapte exemplaren, welke daarom geen beschermde status genieten. In Gelderland is zijn er diverse broedparen bekend in en om Winterswijk en in Overijssel zijn er broedparen bekend in het Vechtdal en de Sallandse Heuvelrug (SOVON, 2024). Het plangebied ligt in het zuidoosten van de provincie Gelderland, ten zuidwesten van de plaats Doetinchem en ten oosten van de plaats Didam. Het plangebied ligt daarmee buiten de bekende verspreiding gegevens van de oehoe. Daarnaast is er infrastructuur binnen en rondom het plangebied aanwezig en betreft de directe omgeving van het plangebied voornamelijk agrarisch gebied met akkers en landerijen, welke met enige regelmaat wordt bewerkt. Het plangebied is suboptimaal als leefomgeving en vanwege het gebrek aan rust (agrarisch en urbaan landschap) is het niet geschikt als broedlocatie voor oehoe. Derhalve kunnen jaarrond beschermde nesten van de oehoe worden uitgesloten uit het plangebied.

Roek

De roek is een vogel die in kolonies broedt. De nesten zijn vaak goed zichtbaar en duidelijke sporen van hun aanwezigheid, zoals uitwerpselen en/of grote nesten, zijn vaak te vinden (SOVON, 2024). Tijdens het veldbezoek is gezocht naar jaarrond beschermde nesten van de roek. Er zijn geen roekennesten aangetroffen binnen het plangebied of in de directe omgeving. Daarom kan worden uitgesloten dat er jaarrond beschermde nesten van de roek aanwezig zijn in het plangebied of de omgeving daarvan.

Slechtvalk

De slechtvalk broedt in Nederland enkel op zeer hoge gebouwen (met specifieke nestkasten) en in oude (kraaien)nesten in hoogspanningsmasten. Bij hoge uitzondering broedt de soort in de Deltagebieden of Waddeneilanden op de grond (SOVON, 2024). Binnen het plangebied staat de Johannes de Doperkerk, een hoog gebouw dat mogelijk als broedgelegenheid voor de slechtvalk kan dienen (zie figuur 1.5). Het gebouw biedt diverse geschikte kenmerken, zoals openingen, gevels en dakoversteken, die een geschikte broedlocatie vormen. Daarnaast zijn er in en rondom het plangebied geen andere hoge gebouwen of hoogspanningsmasten aanwezig die eveneens als broedlocatie voor de slechtvalk zouden kunnen dienen. Derhalve kunnen jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk niet worden uitgesloten uit de Johannes de Doperkerk binnen het plangebied. De consequenties van deze ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk zijn beschreven in paragraaf 3.1.1

Steenuil

De steenuil is een kleine uil die bijzonder plaatsvast is. Zelfs jonge vogels vestigen zich meestal niet verder dan enkele tientallen kilometers van het ouderlijk nest. Steenuilen broeden in knotwilgen, schuurtjes en specifieke nestkasten in een halfopen, kleinschalig agrarisch landschap. Rondom de broedlocatie moet voldoende rust heersen (SOVON, 2024). Binnen het plangebied zijn geen rustige schuren of gebouwen met geschikte invliegopeningen aanwezig. Derhalve is de kerkuil binnen het plangebied uitgesloten. Het plangebied bevindt zich in een urbane omgeving, maar grenst direct aan een agrarisch gebied. Hier zijn grote schuren op rustige terreinen in (half)open agrarisch gebied aanwezig. Derhalve kunnen jaarrond beschermde nesten van de steenuil niet worden uitgesloten uit de omgeving van het plangebied. De consequenties van deze ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de steenuil zijn beschreven in paragraaf 3.1.1.

Vogels met mogelijke jaarrond beschermde nesten (categorie 2)

De directe omgeving van het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap. Aan de omliggende woningen kunnen mogelijk huiszwaluwen broeden. In de om- en aanliggende boerderijen (en stallen) kunnen boerenzwaluwen tot broeden komen. De omliggende bosschages en struwelen bieden geschikte broedplaatsen voor spechten, boomklevers, boomkruipers, gekraagde roodstaarten, glanskoppen en grauwe vliegenvangers. De kruidenrijke delen en struwelen van de akkers kunnen patrijzen en kwartels als broedgebied dienen. Omdat

er in de omgeving van het plangebied voldoende of zelfs betere alternatieven beschikbaar zijn voor deze soorten, zijn er geen ecologisch zwaarwegende redenen om deze nesten als jaarrond beschermd te beschouwen. Voor deze soorten geldt daarom hetzelfde als voor “algemene broedvogels”.

Algemene broedvogels

De bomen, tuinen en hagen binnen en rondom het plangebied zijn mogelijk geschikt voor soorten zoals merel, vink, kool- of pimpelmees. De struwelen binnen en in de omgeving van het plangebied zijn geschikt voor vogelsoorten zoals houtduif, zwarte kraai en heggenmus. De aanwezigheid van algemene broedvogels kan dus niet worden uitgesloten uit het plangebied. Consequenties van de ingreep op de mogelijk aanwezige algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

2.3.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen welke in Nederland voorkomen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn. Derhalve genieten zij een zware bescherming. Vleermuizen komen voor in diverse uiteenlopende habitattypen en hebben verschillende soorten verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen zijn kraam-, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen. Vleermuizen maken veelal gebruik van verschillende verblijfplaatsen door een jaar heen. Verblijfplaatsen kunnen uiteenlopen van bomen tot woningen. Daarnaast zijn er foerageergebieden welke kunnen beschouwd worden als zijnde essentieel voor deze vleermuizen, indien er in de omgeving niet voldoende of betere alternatieven beschikbaar zijn. Foyerageergebieden voor vleermuizen bestaan meestal uit bomen of waterpartijen. Tot slot zijn er bepaalde lijnvormige elementen welke kunnen dienen als verbindend element tussen verblijfplaatsen en foerageergebied. Deze lijnvormige elementen kunnen dijken, watergangen of bijvoorbeeld bomenrijen betreffen. Indien er voor deze lijnvormige elementen niet voldoende of betere alternatieven beschikbaar zijn, kunnen deze worden beschouwd als essentiële vliegroute voor vleermuizen.

In Nederland komen ongeveer 18 soorten vleermuizen voor. Een groot aantal hiervan betreffen zeer zeldzame soorten welke maar op enkele locaties in Nederland te vinden zijn. In Gelderland komen 15 verschillende vleermuissoorten voor. Dit betreffen de baardvleermuis, Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis en watervleermuis. Enkele van deze soorten betreffen echter zeer zeldzame soorten welke enkel op zeer specifieke locaties, in winterverblijfplaatsen of tijdens migratie worden waargenomen (Zoogdiervereniging, 2024).

Op basis van gegevens uit de NDFF is gebleken dat de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger zijn waargenomen binnen een straal van 2,5 kilometer rondom het plangebied. Daarnaast kan op basis van habitat en verspreidingsgegevens niet worden uitgesloten dat tevens meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis in de omgeving van het plangebied voorkomen. Andere vleermuissoorten worden op basis van habitat- en verspreidingsgegevens niet in het plangebied verwacht.

Verblijfplaatsen boombewonende vleermuissoorten

Het plangebied en de omgeving van het plangebied bevat diverse bomen. Er zijn geen boomholte(s) aangetroffen die mogelijk geschikt zijn als paar-, zomer-, kraam- of winterverblijfplaats voor boombewonende vleermuizen. Er is echter een boom binnen het plangebied aangetroffen met loszittend schors, wat mogelijk geschikt kan zijn als zomer- en paarverblijfplaats voor boombewonende vleermuizen (figuur 2.1). Derhalve kunnen zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en/of watervleermuis (geen paarverblijven) niet worden uitgesloten uit het plangebied. Consequenties van de ingreep op de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van de boombewonende vleermuissoorten gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en/of watervleermuis staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Verblijfplaatsen gebouwbewonende vleermuissoorten

In de omgeving van het plangebied zijn diverse gebouwen aanwezig welke mogelijk invliegmogelijkheden bevatten voor gebouwbewonende vleermuissoorten zoals de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en/of ruige dwergvleermuis. Derhalve kan niet worden uitgesloten dat in deze gebouwen kraam-, zomer-, paar- en/of winterverblijfplaatsen aanwezig zijn van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en/of ruige dwergvleermuis (geen kraamverblijfplaats). Consequenties van de ingreep op de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van de gebouwbewonende vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en/of ruige dwergvleermuis staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Essentiële vliegroute

Het plangebied bevat diverse lijnvormige elementen in de vorm van bomenrijen en gebouwen welke mogelijk kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen. Het gaat hierbij ruwweg om de bomenrijen aan de Hoofdstraat tussen het kruispunt Rinkomsewen en de Zinderberg (figuur 2.1). Er kan niet worden uitgesloten dat deze vliegroutes mogelijk essentieel zijn voor diverse soorten vleermuizen. Consequenties van de ingreep op de mogelijk aanwezige essentiële vliegroute(s) staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Essentieel foerageergebied

Het plangebied bevat verschillende elementen die mogelijk kunnen dienen als foerageergebied voor vleermuizen zoals laanbomen en bosschages binnen en rondom het plangebied. Echter zijn er in de omgeving voldoende of zelfs betere alternatieven beschikbaar. Daarom worden deze mogelijke foerageergebieden voor vleermuizen niet als zijnde essentieel beschouwd. Essentieel foerageergebied voor vleermuizen kan dus worden uitgesloten in het plangebied.

Figuur 2.1 Locatie mogelijk essentiële vliegroute en verblijfplaatsen

2.3.3 Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied beschermde zoogdiersoorten zijn waargenomen. Dit betreffen de beschermde bever, boommarter, bunzing, das, edelhert, eekhoorn, steenmarter en wezel. Op basis van habitat en verspreidingsgegevens kan tevens niet worden uitgesloten dat de hermelijn en grote bosmuis binnen of rondom het plangebied aanwezig zijn.

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste, maar ze gebruiken ook oevers zonder bos. Er is geen voorkeur voor stromend of stilstaand water, maar een waterdiepte van minimaal 50 cm is een vereiste. In ondiep stromend water worden dammen gebouwd om de gewenste waterstand te krijgen. Doorgaans worden geen dammen gebouwd in watergangen breder dan 5 meter (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied is ongeschikt voor de bever, aangezien er binnen en rondom het plangebied geen moerassen, beken, rivieren of meren aanwezig zijn. Derhalve kan essentieel leefgebied van de bever worden uitgesloten binnen en rondom het plangebied.

Boommarter

De boommarter komt in Nederland voor in allerlei typen en leeftijden bos, mits hier voldoende bomen aanwezig zijn. Rustplaatsen van boommarter bevinden zich in boomholten, konijnen-, vossen- of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. De nesten van boommarters bevinden zich in boomholten van voldoende grootte en bij uitzondering in gebouwen welke zich aan de rand van een bos bevinden (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap met dunne tot dikke laanbomen en diverse kleine bosschages en struwelen met relatief volwassen bomen. De bosschages en struwelen in het plangebied zijn van zeer beperkte omvang, waardoor deze onvoldoende foerageermogelijkheden bieden voor de boommarter. Derhalve kan essentieel leefgebied van de boommarter worden uitgesloten binnen het plangebied. Echter, kunnen de bosschages in de omgeving van het plangebied wel geschikt zijn als foerageergebied voor de boommarter. Derhalve kan essentieel leefgebied van de boommarter niet worden uitgesloten uit de omgeving van het plangebied. Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de bunzing staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Bunzing

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie. Daarnaast vormen ook dorpen en buitenwijken van steden geschikt leefgebied. De verblijfplaatsen van bunzing kunnen zich bevinden in oude hollen van bijvoorbeeld konijnen, mollen, vossen en dassen, maar ook onder steenhouten, houtmijten, holle bomen of onder boomwortels. Soms graaft de bunzing zelf een hol. Winterverblijfplaatsen van de soort kunnen naast de voorgenoemde type verblijfplaatsen ook onder stro- en hooiballen bij boerderijen betreffen. De soort komt in geheel Nederland voor, met uitzondering van de Waddeneilanden (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap met dunne tot dikke laanbomen en diverse kleine bosschages en struwelen met relatief volwassen bomen. De bosschages en struwelen in het plangebied zijn van zeer beperkte omvang en bevinden zich midden in een woonwijk langs een drukke straat. Door deze locatie en beperkte omvang bieden ze ongeschikte foerageermogelijkheden voor de bunzing. Derhalve kan essentieel leefgebied van de bunzing worden uitgesloten binnen het plangebied. De agrarische landerijen in de omgeving van het plangebied kunnen mogelijk wel dienen als foerageergebied voor de bunzing. De bosschages en het struweel rondom het plangebied bieden schuilmogelijkheden door de dichte onderbegroeiing, waardoor het niet uitgesloten kan worden dat er hollen van andere diersoorten aanwezig zijn die door de bunzing gebruikt kunnen worden (zie figuur 2.2). Tot slot is het mogelijk dat de bunzing gebruikmaakt van de nabijgelegen boerderijen als winterverblijfplaats, met name in de schuren. Derhalve kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de bunzing niet worden uitgesloten uit het plangebied. Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de bunzing staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Das

De das leeft in diverse soorten biotopen, maar heeft een sterke voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring en een groot voedselaanbod en een bodem waarin een burcht kan worden gegraven met een grondwaterstand van tenminste 1,5 meter onder het maaiveld. De soort komt in iedere provincie voor, maar ontbreekt in grote delen van het westen van het land. De das komt in geheel Gelderland voor in geschikt biotoop (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap met dunne tot dikke laanbomen en diverse kleine bosschages en struwelen met relatief volwassen bomen. De bosschages en struwelen in het plangebied zijn van zeer beperkte omvang, waardoor deze onvoldoende foerageer- en schuilmogelijkheden bieden voor de das. Derhalve kan essentieel leefgebied van de das worden uitgesloten binnen het plangebied. De agrarische landerijen in de omgeving van het plangebied zijn echter mogelijk foerageergebied voor de das. Mogelijk zijn er tunnels of een burcht aanwezig in de bosschages of struweel rondom het plangebied. Verblijfplaatsen van de das in de omgeving van het plangebied kunnen daarom niet worden uitgesloten. Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de das staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Edelhert

Het edelhert heeft een sterke voorkeur voor open bossen, maar is ook te vinden in drogere loofbossen en heidevelden. Bij het ontbreken van dergelijke biotopen kan de soort tevens gevonden worden in vochtige milieus zoals moerasgebieden. In Nederland komt het edelhert voor op de Veluwe, de Oostvaardersplassen en het Weerterbos. De soort wordt zo nu en dan ook buiten deze gebieden waargenomen, maar genieten buiten deze gebieden niet van hun beschermde status. Nederland hanteert buiten de daarvoor aangewezen gebieden namelijk een nulstand (Zoogdiervereniging, 2024). Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn geen grote aaneengesloten bossen of moerassen met uitgestrekte heidevelden. Derhalve kan essentieel leefgebied van het edelhert worden uitgesloten binnen en in de omgeving van het plangebied.

Eekhoorn

De eekhoorn komt voor in loofbossen, naaldbossen, gemengde bossen, tuinen, parken en houtwallen nabij bossen, zolang er voldoende voedsel (voornamelijk eikels, noten en kegels van naaldbomen) beschikbaar is. Eekhoorns bouwen bolvormige nesten op een hoogte van minimaal 5 meter boven het maaiveld. Deze nesten zijn ongeveer zo groot als een voetbal en worden zowel als winterverblijfplaats als voor het werpen van jongen gebruikt (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap met dunne tot dikke laanbomen en kleine bosschages met volwassen bomen. Sommige bomen die aanwezig zijn binnen en rondom het plangebied zijn zaadhoudende bomen (zoals eik) die als voedselbron voor de eekhoorn kunnen dienen. Echter zijn er tijdens het veldbezoek in deze bosschages geen nesten van eekhoorns waargenomen. Derhalve kan essentieel leefgebied van de eekhoorn worden uitgesloten binnen het plangebied.

Steenmarter

De steenmarter heeft een voorkeur voor dorpen en boerderijen, maar is ook in steden te vinden. De soort geeft de voorkeur aan kleinschalige landschappen met oude schuren, heggen en bosschages. Verblijfplaatsen kunnen boomholten, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimten in gebouwen zijn. Een opening van 5-6 centimeter in een gebouw is al voldoende voor een steenmarter om binnen te komen (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied bestaat voornamelijk uit een urbaan en een open agrarische omgeving, omringd door enkele bosschages en struwelen. De bosschages en struwelen (zie figuur 2.2) bieden schuilmogelijkheden door hun dichte onderbegroeiing. Het plangebied en de directe omgeving hiervan bevatten daarnaast ook diverse gebouwen welke mogelijk openingen hebben van voldoende omvang voor de steenmarter om hier een verblijfplaats te kunnen hebben. Hierdoor kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor de steenmarter binnen

het plangebied niet worden uitgesloten. Consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van de steenmarter staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Hermelijn

De hermelijn komt voor in uiteenlopende habitattypen zoals open plekken, bossen, houtwallen, duinen, akkers en vochtig terrein. Zolang er maar voldoende dekking aanwezig is. De verblijfplaatsen van hermelijnen bevinden zich in hollen. Dergelijke hollen moeten een doorsnede hebben van minimaal 5 centimeter en bevinden zich veelal langs lijnvormige elementen welke dekking bieden zoals heggen, muurtjes en oeverlijnen. De soort komt in geheel Nederland voor, met uitzondering van de Friese Waddeneilanden (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap met dunne tot dikke laanbomen en diverse kleine bosschages en struwelen met relatief volwassen bomen. De bosschages en struwelen in het plangebied zijn van zeer beperkte omvang en bevinden zich midden in een woonwijk langs een drukke straat. Door deze locatie en beperkte omvang bieden ze ongeschikte foerageermogelijkheden voor de hermelijn. Derhalve kan essentieel leefgebied van de hermelijn worden uitgesloten binnen het plangebied. De agrarische landerijen in de omgeving van het plangebied kunnen mogelijk wel dienen als foerageergebied voor de hermelijn. De bosschages en het struweel rondom het plangebied bieden schuilmogelijkheden door de dichte onderbegroeiing, waardoor het niet uitgesloten kan worden dat er hollen van andere diersoorten aanwezig zijn die door de hermelijn gebruikt kunnen worden (zie figuur 2.2). Derhalve kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de hermelijn niet worden uitgesloten uit het plangebied. Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de hermelijn staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Grote bosmuis

De grote bosmuis heeft een voorkeur voor oude open eiken- en beukenbossen met een uitgebreide struiklaag en weinig ondergroei, maar kan tevens voorkomen in bosranden met weinig ondergroei niet te nat rietland, parken, braakliggend land, duinen, heide en tuinen. De soort is bekend uit het oosten van Nederland, in de provincies Groningen, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Limburg (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied is mogelijk geschikt voor grote bosmuis. De randen van het plangebied, waar de bomen en struwelen zich bevinden, kunnen verblijfplaatsen van de soort bevatten. Omdat de soort bezig is met een opmars in Nederland en zeker in de provincie Gelderland al in grotere getalen voorkomt, kan niet worden uitgesloten dat de soort aanwezig is aan de randen van het plangebied (zie figuur 2.1). Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de grote bosmuis staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Wezel

De wezel komt voor in heel Nederland, met uitzondering van de Waddeneilanden. De soort heeft een voorkeur in kleinschalig en open agrarisch- of natuurlandschap. Echter kan de soort ook gevonden worden nabij bosschages, houtstapels en heggen in bossen, duinen, weide- en akkerland). Echter bij het ontbreken van woelmuizen, ontbreekt tevens de wezel. Verblijfplaatsen bevinden zich vaak in oude hollen van muizen, ratten of konijnen. Het habitat van de wezel vereist minimaal goede schuilmogelijkheden en voldoende voedsel (Zoogdiervereniging, 2024). Het plangebied betreft een urbaan en agrarisch landschap met dunne tot dikke laanbomen en diverse kleine bosschages en struwelen met relatief volwassen bomen. De bosschages en struwelen in het plangebied zijn van zeer beperkte omvang en bevinden zich midden in een woonwijk langs een drukke straat. Door deze locatie en beperkte omvang bieden ze ongeschikte foerageermogelijkheden voor de wezel. Derhalve kan essentieel leefgebied van de wezel worden uitgesloten binnen het plangebied. De agrarische landerijen in de omgeving van het plangebied kunnen mogelijk dienen als foerageergebied voor de wezel. De bosschages en het struweel rondom het plangebied bieden schuilmogelijkheden door de dichte onderbegroeiing, waardoor het niet uitgesloten kan worden dat er hollen van andere diersoorten aanwezig zijn die door de wezel gebruikt kunnen worden (zie figuur 2.2). Derhalve kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen

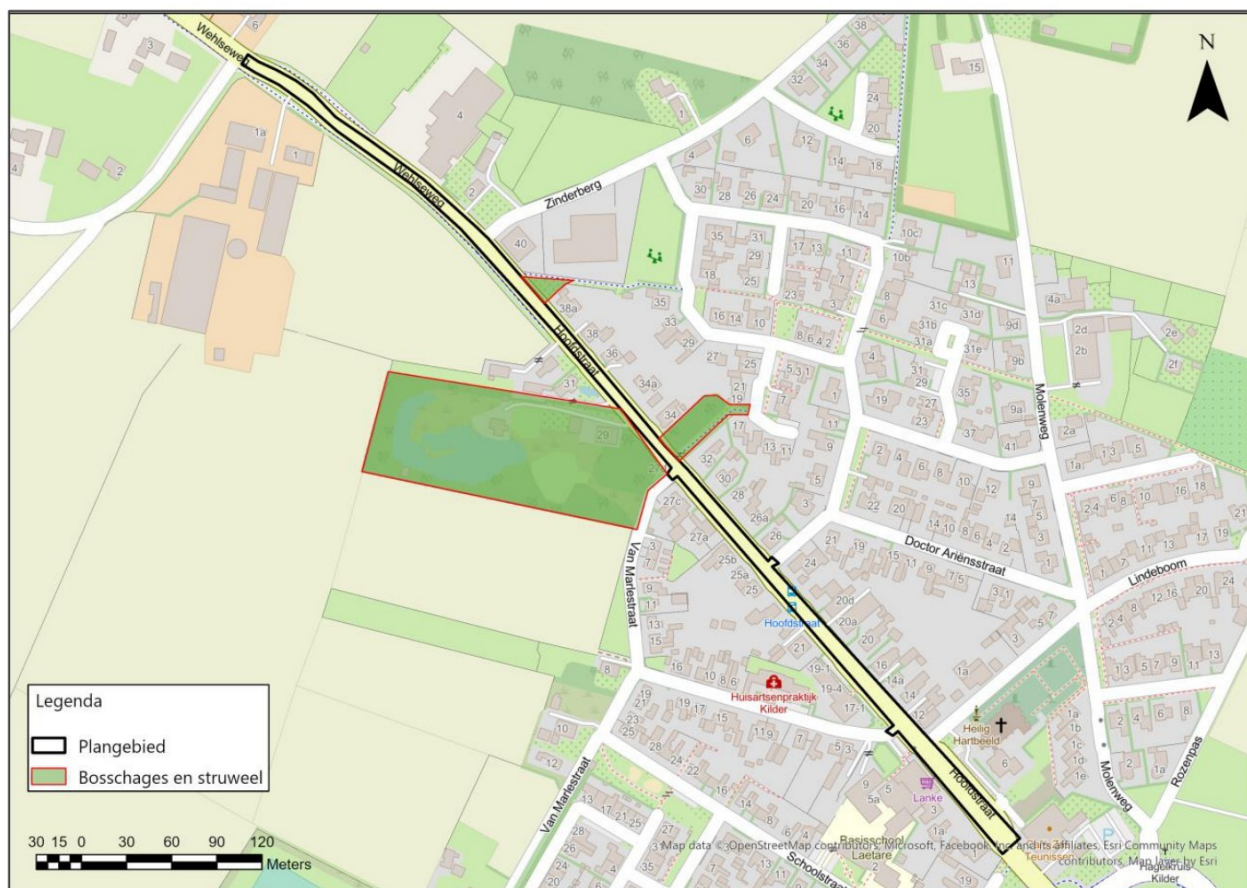
van de wezel niet worden uitgesloten uit het plangebied. Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de wezel staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Overige beschermde zoogdieren

Het plangebied bevindt zich niet nabij marine habitat (walvisachtigen, zeehonden of walrus). Het plangebied bevat geen (grotere) waterpartijen met een goed ontwikkelde oevervegetatie (noordse woelmuis, waterspitsmuis). Het plangebied betreft tevens geen halfopen bosgebied (wild zwijn) met voldoende gras (damhert). Daarnaast zijn er in het plangebied geen watergangen met voldoende schuilmogelijkheden in de oevers in de vorm van riet, bosschage of ruigte aanwezig (otter). Het plangebied betreft tevens geen afgelegen, halfopen landschap zoals afgesloten delen van grote natuurgebieden (wolf). Tot slot ligt het plangebied buiten de bekende verspreidingsgegevens van de eikelmuis, hamster, hazelmuis, lynx, veldspitsmuis en wilde kat.

Vrijgestelde zoogdiersoorten

In de provincie Gelderland zijn de aardmuis, bosmuis, dwergmuis, egel, dwergspitsmuis, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, konijn, ondergrondse woelmuis, ree, rosse woelmuis, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, vos en woelrat vrijgesteld van hun beschermde status. Om deze reden worden deze soorten niet specifiek behandeld in de Natuurtoets. Ze vallen echter nog wel onder de Specifieke Zorgplicht.

Figuur 2.2 Geschikte bosschages en struweel voor steenmarter, wezel, hermelijn, bunzing, das en grote bosmuis.

2.3.4 Amfibieën en reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied diverse beschermde amfibieën zijn waargenomen. Dit betreffen de poelkikker, zandhagedis, hazelworm en levendbarende hagedis.

Overige beschermde amfibieën en reptielen worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens niet in het plangebied verwacht.

Poelkikker

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort die de voorkeur geeft aan onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Deze kritische soort heeft behoefte aan voedselarm en schoon water en geeft de voorkeur aan zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op hogere zandgronden. Hij komt voor in vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden en in de uiterwaarden (Ravon, 2024). Het plangebied is ongeschikt voor de poelkikker omdat het geen zwak zure, stilstaande wateren of heidegebieden bevat. Daarom kan het voortplantingsbiotoop van de poelkikker worden uitgesloten uit het plangebied. Daarnaast betreffen alle waarnemingen van poelkikker in de afgelopen 5 jaar uit de NDFF-waarnemingen op meer dan 1 tot 1,5 kilometer ten noorden van het plangebied. De tussenliggende infrastructuur en bebouwing zorgen ervoor dat het niet aannemelijk is dat het plangebied als overwinteringslocatie door poelkikker wordt gebruikt. Essentieel leefgebied van de poelkikker kan dus worden uitgesloten uit het plangebied.

Zandhagedis

In Nederland is de zandhagedis sterk gebonden aan duin- en heidegebieden. In het binnenland en in de kalkarme duinen wordt hij vooral aangetroffen in droge struikheideterreinen. In de kalkrijke duinen komen de meeste zandhagedissen voor in het open struweelduin (RAVON, 2024). Het plangebied is niet optimaal voor de zandhagedis vanwege het ontbreken van duin- en heidegebieden. De urbane en agrarische samenstelling zorgen daarnaast voor veel verstoring waardoor het onwaarschijnlijk is dat de zandhagedis zijn leefgebied binnen het plangebied zal hebben. De waarnemingen van de zandhagedis nabij het plangebied betreffen allen waarnemingen ten zuiden van het plangebied op ongeveer 1 - 1,5 kilometer afstand van het plangebied. De tussenliggende bebouwing en infrastructuur, in combinatie met het ontbreken van optimaal habitat, zorgen ervoor dat de aanwezigheid van de levendbarende hagedis kan worden uitgesloten uit het plangebied.

Hazelworm

De hazelworm heeft in Nederland een sterke voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort is voornamelijk te vinden in heide- en bosgebieden op zandgronden. Hazelwormen zijn zeer gevoelig voor infrastructuur (vanwege doding van dieren), welke vaak ook een barrière vormen tussen leefgebieden. Daarnaast vormen kanalen, intensieve landbouwpercelen, dichte naaldbossen, dorpen en steden barrières voor de soort (RAVON, 2024). Het plangebied is ongeschikt voor de hazelworm vanwege het ontbreken van vochtige loof- en naaldbossen en heideterreinen. De urbane en agrarische samenstelling zorgen daarnaast voor veel verstoring waardoor het onwaarschijnlijk is dat de hazelworm zijn leefgebied binnen of rondom het plangebied zal hebben. De waarnemingen van de hazelworm nabij het plangebied betreffen allen waarnemingen ten zuiden van het plangebied (binnen het Groot Beekermark) op ongeveer 1 - 1,5 kilometer afstand van het plangebied. De tussenliggende bebouwing en infrastructuur, in combinatie met het ontbreken van optimaal habitat, zorgen ervoor dat de aanwezigheid van hazelworm kan worden uitgesloten uit het plangebied.

Levendbarende hagedis

De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, met name structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen. Het voorkeurshabitat bestaat uit vochtige en droge heide, venoevers en hoogveen (in de nabijheid van geïsoleerde struiken en bomen). Ook langs infrastructuur (spoorlijnen en wegbermen, taluds van dijken en op oevers van kanalen, vaarten en sloten), bij bos en struweel en in een beperkt deel van de duinen (RAVON, 2024). Het plangebied is niet optimaal voor de levendbarende hagedis vanwege het ontbreken van (vochtige) heideterreinen en grote rustige, structuurrijke bosschages. De urbane

en agrarische samenstelling zorgen daarnaast voor veel verstoring waardoor het onwaarschijnlijk is dat de levendbarende hagedis zijn leefgebied binnen het plangebied zal hebben. De waarnemingen van de levendbarende hagedis nabij het plangebied betreffen allen waarnemingen ten noordwesten van het plangebied (binnen het bos Plakslag) op ongeveer 1 - 1,5 kilometer afstand van het plangebied. De tussenliggende bebouwing en infrastructuur, in combinatie met het ontbreken van optimaal habitat, zorgen ervoor dat de aanwezigheid van de levendbarende hagedis kan worden uitgesloten uit het plangebied.

Overige beschermde amfibieën en reptielen

Het plangebied is niet gelegen binnen de bekende verspreidingszones van een aantal zeldzame reptielen en amfibieën in Nederland (geelbuikvuurpad, knoflookpad, vroedmeesterpad, vuursalamander, gladde slang, muurhagedis). Daarnaast betreft het plangebied en de omgeving van het plangebied geen marine habitat (schildpadden), bevat het plangebied geen ondiepe waterpartijen in de zon (rugstreeppad) met een bos- of struweelrijke omgeving (boomkikker) of waterpartijen met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie zonder vis (alpenwatersalamander, vinpootsalamander) in bosgebied (kamsalamander) of waterpartijen met een goed ontwikkelde onderwater- en oevervegetatie (heikikker) met potentiële broeihopen nabij (ringslang). Tot slot betreft het plangebied geen natuurrijke gebieden op hoge zandgronden of in veengebieden (adder).

Vrijgestelde amfibieën

De bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en middelste groene kikker (bastaardkikker) zijn soorten die in alle provincies van Nederland zijn vrijgesteld van hun beschermde status. Om deze reden worden deze soorten in deze Natuurtoets niet verder specifiek behandeld. Het is echter belangrijk op te merken dat er voor deze soorten nog wel een Specifieke Zorgplicht geldt. In Nederland zijn er geen reptielen die vrijgesteld zijn van hun beschermde status.

2.3.5 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.

Het plangebied begeeft zich niet in of nabij grote rivieren of marine habitat (noordzeehouting, Europese steur, gestippelde alver) of grote, diepe plassen (kwabaal). Ook zijn er geen (snel)stromende waterpartijen aanwezig in of nabij het plangebied (beekdonderpad, beekprik, elrits). Tot slot bevat het plangebied geen ondiepe waterpartijen met een forse sliblaag en goed ontwikkelde onderwatervegetatie (grote modderkruiper). De aanwezigheid van beschermde vissoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

2.3.6 Kevers

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied geen beschermde keversoorten zijn waargenomen.

Het plangebied ligt niet in de buurt van de bekende en beperkte verspreidingslocaties van enkele zeer zeldzame kevers in Nederland, zoals de brede geelrandwaterroofkever, de juchtleerkever en het vliegend hert. Daarnaast is het plangebied geen vochtig bosgebied met dikke afgestorven takken van recent gestorven bomen, wat nodig is voor de vermiljoenkever. De heldenbok is uitgestorven als soort in Nederland; de sporadische waarnemingen betreffen vaak individuen die zijn meegelift met transport uit andere landen. Tot slot bevat het plangebied geen diepe watergangen met overvloedige onderwatervegetatie in veengebieden, wat nodig is voor de gestreepte waterroofkever. Daarom kan de aanwezigheid van beschermde keversoorten in het plangebied worden uitgesloten.

2.3.7 Vlinders

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied vier beschermde vlindersoorten zijn waargenomen. Dit betreffen de teunisbloempijlstaart, grote vos, iepenpage en de kleine ijsvogelvlinder. Overige beschermde vlinders worden op basis van habitat en verspreidingsgegevens niet in het plangebied verwacht.

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart heeft een voorkeur voor open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Als waardplanten worden harig wilgenroosje, bastaardwederik, teunisbloem en grote kattenstaart beschreven. Al deze waardplanten groeien in ruigtevegetaties. Het harig wilgenroosje en de grote kattenstaart meer in nattere ruigten terwijl de (middelste) teunisbloem meer op kalrijkere en drogere ruigten groeit. De voorkeur van de teunisbloempijlstaart gaat voornamelijk uit naar (harig) wilgenroosje en verschillende soorten bastaardwederik (Vlinderstichting, 2024). In het plangebied kunnen de bermen aan de noordzijde mogelijk waardplanten bevatten, die onder geschikte klimatologische omstandigheden, zoals warme en open plaatsen, de ideale omstandigheden bieden voor de teunisbloempijlstaart om eieren af te zetten. In de overige delen van het plangebied zijn geen geschikte locaties aanwezig voor de teunisbloempijlstaart, aangezien deze gebieden voornamelijk bestaan uit verharding en waar periodiek beheer plaatsvindt, wat de groei van geschikte waardplanten belemmert. In de omgeving van het plangebied zijn ook geschikte locaties aanwezig, zoals struwelen en bosschages, waar mogelijk geschikte waardplanten voor de teunisbloempijlstaart te vinden zijn. Derhalve kan de teunisbloempijlstaart niet worden uitgesloten uit het plangebied en de omgeving ervan. Consequenties van de ingreep op essentieel leefgebied van de teunisbloempijlstaart staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Grote vos

De grote vos heeft een sterke voorkeur voor vochtige, open bossen en komt daarnaast voor aan bosranden, boomgaarden of andere plekken met grote vrijstaande bomen. De soort overwintert voornamelijk in houtstapels, takkenbulten of holle bomen als imago. De waardplant van de grote vos betreft voornamelijk iep, maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten worden door de soort gebruikt om eieren af te zetten. De waardenbomen dienen volwassen bomen te zijn welke zich in de zon, uit de wind op een vochtige locatie bevinden. De grote vos wordt door heel Nederland waargenomen, maar dit betreffen voornamelijk zwerende dieren. Voortplantingslocaties zijn daarentegen zeldzaam (Vlinderstichting, 2024). Het plangebied bevat geen waardplanten in de juiste klimatologische omstandigheden voor de grote vos. Derhalve kan essentieel leefgebied van de grote vos binnen het plangebied worden uitgesloten.

Iepenpage

De iepenpage heeft geen groot leefgebied nodig en kan al voorkomen op plaatsen waar enkele iepen bij elkaar staan. Er zijn populaties bekend die slechts één boom ter beschikking hebben. De vlinder leeft vooral bij bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen (Vlinderstichting, 2024). Het plangebied bevat geen waardplanten in de juiste klimatologische omstandigheden voor de iepenpage. Derhalve kan essentieel leefgebied van de iepenpage binnen het plangebied worden uitgesloten.

Kleine ijsvogelvlinder

De kleine ijsvogelvlinder heeft een sterke voorkeur voor oudere, vochtige gemengde bossen of loofbossen als elzenbroekbossen. De kleine ijsvogelvlinder is een mobiele vlinder, die bij warm weer over grote afstanden kan zwerven. De vlinders leven vooral hoog in de bomen, maar komen 's morgens naar beneden om te drinken van

mest, rottend fruit of vocht van de grond. De soort overwintert als halfvolgroeide rups in een overwinteringsnest dat de rups gemaakt heeft door een half opgegeten blad met het steeltje aan een stengel vast te spinnen en van het blad een soort tent te spinnen. De verpoping vindt plaats aan een twijgje of een blad van de waardplant. Geschikte waardplanten groeien doorgaans in de halfschaduw. De vlinder vliegt in de halfschaduw op open plekken, bredere bospaden en langs bosranden. De waardplanten betreffen met name kamperfoelie en sneeuwbes (Vlinderstichting, 2024). Het plangebied bevat geen vochtige gemengde bossen als elzenbroekbossen. Daarom bevat het plangebied geen waardplanten in de juiste klimatologische omstandigheden voor de kleine ijsvogelvlinder. Derhalve kan essentieel leefgebied van de kleine ijsvogelvlinder binnen het plangebied worden uitgesloten.

Overige beschermde vlindersoorten

Het plangebied betreft geen duingebied aan de Noord- of Waddenzee (duinparelmoervlinder, kommavlinder) of Veluwe (bosparelmoervlinder, grote parelmoervlinder, kleine heivlinder). Daarnaast zijn binnen het plangebied geen klokjesgentiaan (gentiaanblauwtje) aanwezig. Ook zijn er geen waardplanten binnen het plangebied aanwezig in de juiste klimatologische omstandigheden en biotopen van soorten welke meerdere waardplantsoorten kunnen gebruiken (grote weerschijnvlinder). Daarnaast zijn sommige vlindersoorten enkel bekend op geïsoleerde, maar door Nederland verspreide locaties (aardbeivlinder, bruine eikenpage, sleedoorage, veldparelmoervlinder, zilveren maan). Het plangebied is niet gelegen in of nabij één van deze locaties. Enkele soorten zijn zelfs alleen bekend van geïsoleerde locaties met geschikt biotoop in bepaalde plaatsen of regio's zoals Zuid-Limburg (bruin dikkopje), op de grens van Friesland en Overijssel (grote vuurvlinder), in Drenthe en/of zuidoost Groningen/zuidoost Friesland (veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje), de Moerputten in Noord-Brabant (pimpernelblauwtje) en het Weerterbos en Grote Peel (spiegeldikkopje). Het plangebied is niet gelegen in deze specifieke locaties met het geschikte biotoop. Tot slot zijn er nog enkele vlindersoorten welke enkel als dwaalgast af en toe in Nederland worden waargenomen (apollovlinder, boszandoog) of zelfs volledig uitgestorven zijn in Nederland (donker pimpernelblauwtje, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje, moerasparelmoervlinder). De aanwezigheid van beschermde vlindersoorten kan worden uitgesloten uit het plangebied.

2.3.8 Libellen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied geen beschermde libellensoorten zijn waargenomen.

Het plangebied is niet gelegen in natuurrijke hoog- of laagveengebieden (donkere waterjuffer, hoogveenglanslibel) of vennen op zandgronden (gevekte glanslibel, speerwaterjuffer) of bosplassen en verlandingszones van heidevennen op hoge zandgrond (gevekte witsnuitlibel). Daarnaast zijn er geen schone, heldere, (snel)stromende beken aanwezig in het plangebied (gaffellibel, bosbeekjuffer, gewone bronlibel, mercurwaterjuffer, beekrombout). Ook zijn er geen vennen, tot plassen vergraven vennen (oostelijke witsnuitlibel), dode rivierarmen (sierlijke witsnuitlibel) of kleine plassen met voldoende dode, drijvende plantenresten van riet en/of lisdodde (noordse winterjuffer) aanwezig in het plangebied. Daarnaast is het plangebied niet gelegen nabij de grote rivieren (rivierrombout) en bevat het plangebied geen ondiep moeras of een brede verlandingszone van vennen en/of plassen (Kempense heidelibel). Binnen het plangebied zijn ook geen waterpartijen op zonnige locaties met krabbenscheervegetatie aangetroffen (groene glazenmaker). Tevens zijn er in het plangebied geen heidevelden, velden van pijpenstrootje of halfopen moerasbos met een ondergroei van pijpenstrootje (overwinteringsbiotoop noordse winterjuffer) aanwezig. Tot slot komt de bronlibel niet voor in Nederland. Derhalve kan essentieel leefgebied van overige beschermde libellen worden uitgesloten uit het plangebied.

2.3.9 Weekdieren, kreeftachtigen en overige insecten

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied geen beschermde weekdiersoorten, kreeftachtigen of overige insecten zijn waargenomen.

Het plangebied niet gelegen nabij de laatst overgebleven geïsoleerde populatie van Europese rivierkreeft in Arnhem. Daarnaast ligt het plangebied buiten de bekende verspreidingsgegevens van de platte schijfhoren. Tot slot zijn in Nederland de oeveeras en bataafse stroommossel uitgestorven. Derhalve kan de aanwezigheid van essentieel leefgebied voor beschermde weekdieren, kreeftachtigen en overige insecten worden uitgesloten uit het plangebied.

2.3.10 Planten en mossen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied de grote leeuwenklauw en smalle raai zijn waargenomen. Overige beschermde planten- en mossensoorten kunnen op basis van habitat en verspreidingsgegeven worden uitgesloten uit het plangebied.

Grote leeuwenklauw

Grote leeuwenklauw is vooral een akkeronkruid van goed drainerende zand- of leembodems. Buiten op akkers, waar de soort vandaag minder haar optimum vindt dan vroeger, kan grote leeuwenklauw aangetroffen worden in uiteenlopende lage, min of meer open begroeiingen, zoals braakland, tuinen en perkjes, parkings, in bermen langs onverharde wegen (meestal in de laagste vegetatie, tegen de rijweg aan) en in de buurt van veevoederkuilen (FLORON, 2024). In de bermen aan de noordzijde van het plangebied zijn mogelijk standplaatsen van de grote leeuwenklauw aanwezig. Mogelijk zijn er ook geschikte standplaatsen van de grote leeuwenklauw aanwezig in de omgeving van het plangebied. Derhalve kan de soort niet worden uitgesloten uit en in de omgeving van het plangebied. Consequenties van de ingreep op standplaatsen van de grote leeuwenklauw staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Smalle raai

Smalle raai is een pionier van grindterreinen. De soort is beperkt tot snel opwarmende, geregeld verstoorde grindstroken, waar voortdurend nieuwe pioniersomstandigheden ontstaan. Haar natuurlijke standplaats van puinwaaiers en grindafzettingen langs de rivieren, vindt smalle raai in Vlaanderen langs de Grensmaas. Vroeger kwam ze ook voor als onkruid in graanakkers. In dat milieu is smalle raai nagenoeg volledig verdwenen (FLORON, 2024). Er zijn geen grindterreinen met pioniersomstandigheden binnen het plangebied aanwezig. Echter, zijn er mogelijk wel pioniersomstandigheden aanwezig in de omgeving van het plangebied die geschikte standplaatsen voor de smalle raai kunnen vormen. Derhalve kan de soort niet worden uitgesloten uit de omgeving van het plangebied. Consequenties van de ingreep op standplaatsen van de smalle staan beschreven in paragraaf 3.1.1.

Overige beschermde planten- en mossoorten

Veelal behoeven de beschermde planten- of mossensoorten specifieke leefomstandigheden in de vorm van bodemtype, voedingsstoffen in de bodem, geografische ligging en specifieke klimatologische omstandigheden. Tijdens het veldbezoek is gekeken naar dergelijke aspecten binnen (de omgeving van) het plangebied. Daarnaast is er gekeken naar plantgemeenschappen waartoe de beschermde planten behoren. Hierbij zijn geen specifieke bodem- of vegetatiestructuren aangetroffen welke mogelijk geschikt of kenmerkend zijn voor beschermde planten- of mossensoorten. Derhalve kan worden uitgesloten dat overige beschermde planten of mossen aanwezig zijn binnen het plangebied.

2.3.11 Specifieke Zorgplicht (algemeen)

In de Ow onder artikel 11.27 van het Bal is een Specifieke Zorgplicht opgenomen. In deze Specifieke Zorgplicht staat beschreven dat bij ingrepen (zoals beschreven in artikel 11.22 onder het Bal) rekening gehouden dient te worden met alle van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten. Concreet houdt dit in dat:

1. Er zoveel mogelijk maatregelen welke redelijkerwijs genomen kunnen worden om negatieve gevolgen op flora en fauna te voorkomen genomen dienen te worden;
2. Voor zover dergelijke maatregelen niet genomen kunnen worden, dienen de negatieve gevolgen op flora en fauna zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt te worden;
3. Indien beperking of het ongedaan maken van negatieve gevolgen op flora en fauna niet kan worden nageleefd dient de activiteit, voor zover redelijkerwijs van de uitvoerder gevraagd kan worden, achterwege gelaten te worden.

Mogelijk komen in het plangebied algemene flora en fauna voor. In het plangebied zijn waarschijnlijk muizensoorten aanwezig, algemene flora en diverse algemene insecten en overige fauna. De aanwezigheid van algemene flora en fauna kan dus niet worden uitgesloten uit het plangebied. Vervolgstappen ten opzichte van het naleven van de Specifieke Zorgplicht (algemeen) staan beschreven in paragraaf 3.1.2.

2.3.12 Specifieke Zorgplicht (Rode Lijst)

In het tweede lid van artikel 11.27 uit het Bal wordt een specificatie gegeven op de Specifieke Zorgplicht lid 1 (zie paragraaf 1.1.1). Hierin staat beschreven (globaal) dat er extra rekening gehouden dient te worden met soorten welke opgenomen zijn de Rode Lijst van het IUCN. Hieraan zit naast een bureaustudie geen nader onderzoeksplicht aan verbonden. Daarom is er op basis van gegevens uit de NDFF gekeken naar eventueel aanwezige Rode Lijst soorten in het plangebied (de soorten staan weergegeven in tabel 2.4) van de afgelopen 6 jaar. Omdat de wetgeving aangeeft dat een ingreep geen negatieve invloeden mogen uitoefenen op de (lokale) in staat van standhouding van soorten wordt er in deze Natuurtoets enkel ingegaan op Rode Lijst soorten met de status "Bedreigd" en "Ernstig bedreigd".

Tabel 2.4. Rode Lijst soorten met de status "Bedreigd" en "Ernstig bedreigd" binnen het plangebied op basis van gegevens van de afgelopen 6 jaar uit de NDFF.

Soortgroep	Soort	Rode lijst status
Vogels	Paapje	Bedreigd
	Zwarte stern	Bedreigd
	Tapuit	Bedreigd
	Watersnip	Bedreigd
Insecten	Vierlijneendagsvlieg	Bedreigd
	Kleine rooddijsbladloper	Bedreigd
	Rode koekoekshommel	Bedreigd
Planten	Fraai hertshooi	Bedreigd
	Veldkruidkers	Bedreigd

Vogels

Het plangebied bevat geen vochtig en extensief beheerd grasland (watersnip). Daarnaast ontbreekt kruidenrijk, halfopen cultuurlandschap met voldoende ruig struweel (paapje). Ook ontbreekt duin- en heidelandschap

(tapuit). Tot slot zijn er geen moerassen met uitgestrekte velden van krabbenscheer, waterviolier of fonteinkruidenten aanwezig binnen het plangebied (zwarte stern).

Insecten

Binnen het plangebied zijn geen grote diepe plassen aanwezig (vierlijneendagsvlieg). Tot slot zijn er geen open vochtige loof- of duinbossen aanwezig (kleine rooddijsbladoper) of bloemrijke graslanden (rode koekoekshommel) binnen het plangebied aanwezig.

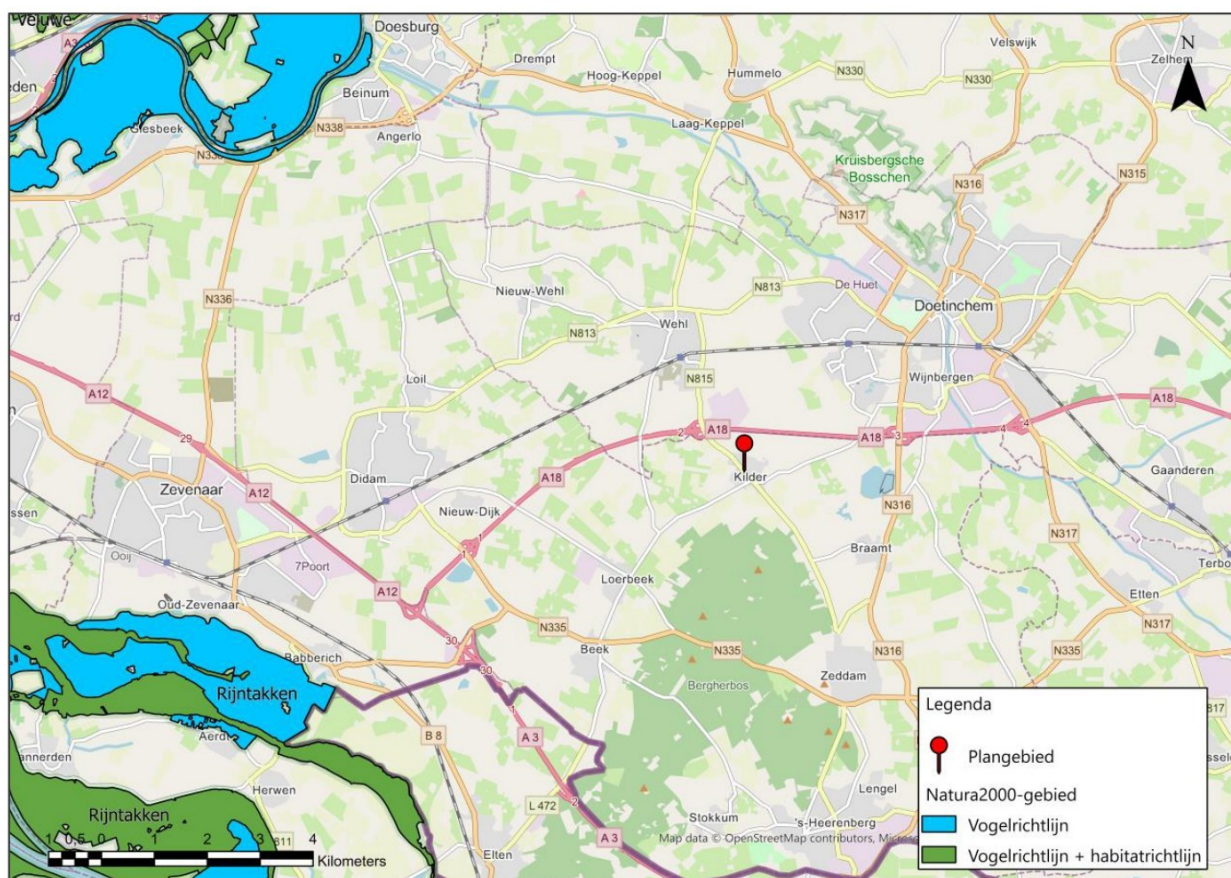
Planten

Het plangebied bevat geen heideterreinen of kapvlakten (fraai hertschooi) of open begroeiingen wat geschikt is voor pionierssoorten (veldkruidkokers). Daarom kunnen essentiële standplaatsen voor deze soorten worden uitgesloten.

2.4 BESCHERMDE GEBIEDEN EN HOUTOPSTANDEN

2.4.1 Natura 2000-gebieden

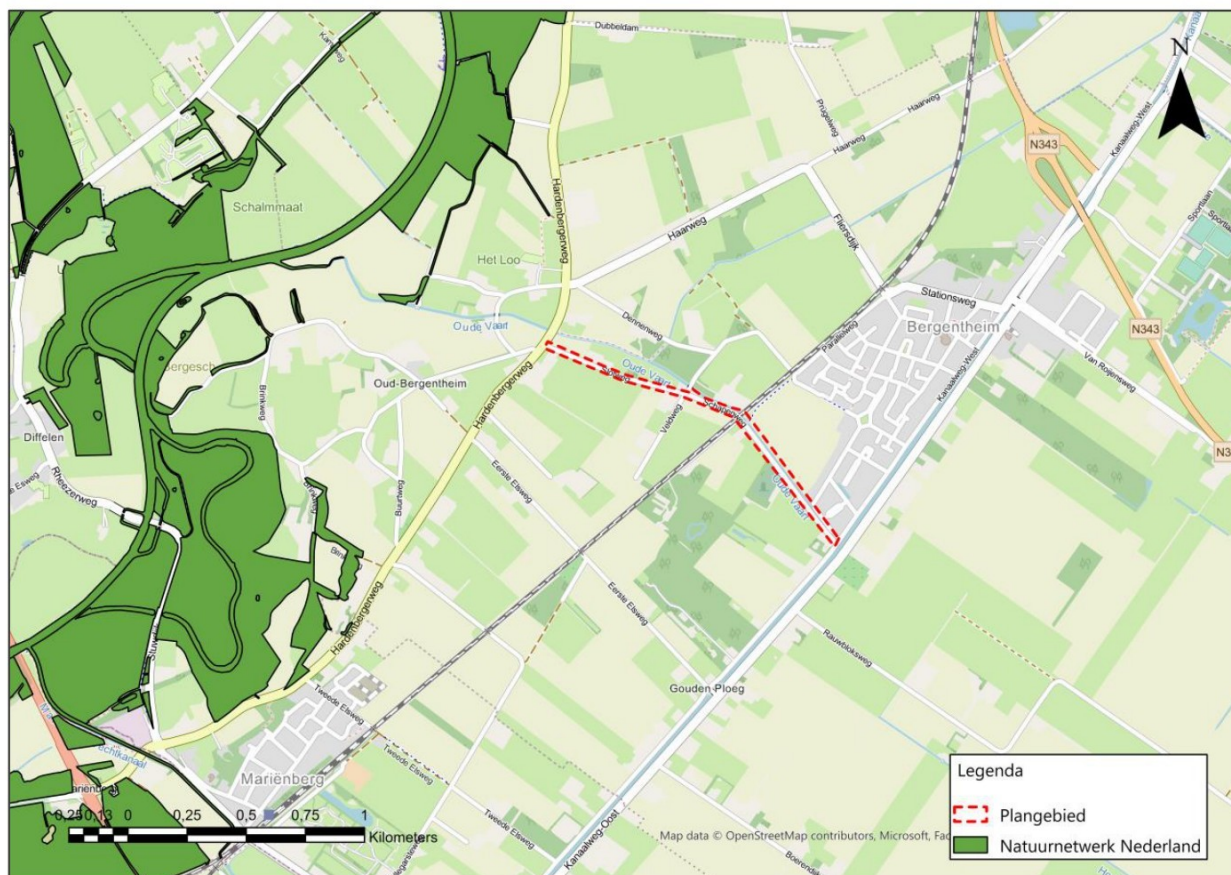
Het plangebied is gelegen op circa 6 kilometer ten oosten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden "Rijntakken". Overige Natura 2000-gebieden zijn gelegen op meer dan 10 kilometer van het plangebied. De onderstaande afbeelding (figuur 2.3) betreft een weergave van de ligging van het plangebied ten opzichte van de nabije Natura 2000-gebieden. Consequenties van de ingreep op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden staan beschreven in paragraaf 3.2.1.

2.4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) (zie figuur 2.3). Consequenties van de ingreep op de NNN-gebieden staan beschreven in paragraaf 3.2.2.

Figuur 2.4. Ligging plangebied ten opzichte van nabijgelegen NNN-gebieden.

2.4.3 Houtopstanden

Het plangebied bevat bomen welke mogelijk onder de beschermde Houtopstanden vallen. Hiervoor is de bebouwingscontour Houtkap van de provincie Gelderland geraadpleegd. De houtopstanden vallen buiten de bebouwingscontour houtkap, wat betekent dat de Rijksregels over vellen en herbeplanting geldt (Art. 11.126 BAL). Consequenties van de ingreep op houtopstanden staan beschreven in paragraaf 3.2.2.

2.4.4 Regionaal (gemeentelijk en provinciaal) beschermde gebieden

De provincie Gelderland heeft in samenwerking met diverse gemeenten naast de nationaal beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) diverse andere beschermde gebieden aangewezen (zie paragraaf 1.2.6 voor een verdere toelichting). Het plangebied valt buiten de ganzenrustgebieden, groene ontwikkelingszones, grondwaterbeschermingsgebieden, nationale landschappen, stiltegebieden, waardevolle open gebieden, waterbergingsgebieden en weidevogelgebieden. Negatieve effecten op deze regionaal beschermde gebieden door de werkzaamheden is daarmee uitgesloten.

3. INVLOED VAN WERKZAAMHEDEN

3.1 FLORA EN FAUNA

In de onderstaande tabel (tabel 3.1) staan de beschermde soorten beschreven welke mogelijk voorkomen binnen en rondom het plangebied (zie hoofdstuk 2.3). In dit hoofdstuk worden de invloeden van de werkzaamheden ten opzichte van de mogelijk aanwezige beschermde soorten beschreven.

Tabel 3.1. Beschermde soorten die mogelijk voorkomen binnen en rondom het plangebied

Soortgroep	Soort	Functie plangebied
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Steenuil	Mogelijk jaarrond beschermd nesten in de omgeving van het plangebied.
	Gierzwaluw	
	Huismus	
	Kerkuil	
	Slechtvalk	
Algemene broedvogels	Diverse soorten	Broedbiotoop.
Vleermuizen	Diverse soorten gebouwbewonende vleermuissoorten	Mogelijk aanwezige zomer-, paar- en/of kraamverblijfplaatsen in omliggende gebouwen en zomer- en paarverblijven in bomen binnen het plangebied.
	Diverse soorten boombewonende vleermuissoorten	
	Essentiële vliegroute(s)	Mogelijk aanwezige essentiële vliegroute(s).
Overige zoogdieren	Boommarter	Mogelijk essentieel leefgebied binnen het plangebied.
	Bunzing	
	Wezel	
	Hermelijn	
	Das	
	Grote bosmuis	
	Steenmarter	
Vlinders	Teunisbloempijlstaart	Mogelijk essentieel leefgebied met essentiële waardplanten binnen het plangebied.
Planten	Grote leeuwenklauw	Mogelijk standplaatsen binnen en in de omgeving het plangebied.
	Smalle raai	Mogelijk standplaatsen in de omgeving van het plangebied
Specifieke Zorgplicht (algemeen)	Diverse soorten flora en fauna	Mogelijk essentieel leefgebied en groeilocaties.
Natura 2000	Diverse Natura 2000-gebieden	Mogelijk negatieve invloed door project.
Houtopstanden	Mogelijk beschermde houtopstanden	Mogelijk aantasting van beschermde houtopstanden.

3.1.1 Beschermde soorten

Jaarrond beschermde nesten

Steenuil

De steenuil bevindt zich mogelijk in de oude schuren nabij het plangebied (zie paragraaf 2.3.1 voor meer toelichting). Ten behoeve van de werkzaamheden zal er niet aan deze gebouwen worden gewerkt. Hierdoor blijven de jaarrond beschermde nesten van de steenuil onaangetast. Indien de steenuil in de omliggende schuren broedt, kan verstoring door de geplande werkzaamheden worden uitgesloten. Dit komt doordat er voldoende tussenliggende elementen aanwezig zijn tussen de potentiële broedlocatie(s) en het plangebied. Deze elementen zorgen ervoor dat geluid, beweging en andere vormen van verstoring niet rechtstreeks invloed hebben op de broedlocatie van de steenuil. Een negatief effect door de werkzaamheden op de mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de steenuil kan worden uitgesloten uit de omgeving van het plangebied.

Gierzwaluw, huismus en kerkuil

De gierzwaluw, huismus en kerkuil bevinden zich mogelijk in de gebouwen welke zich bevinden nabij het plangebied (zie paragraaf 2.3.1 voor meer toelichting). Ten behoeve van de werkzaamheden zal er niet aan gebouwen of aan de tuinen worden gewerkt. Hierdoor blijven de jaarrond beschermde nesten van de gierzwaluw, huismus en kerkuil onaangetast, en blijven er tevens voldoende alternatieve foerageermogelijkheden beschikbaar voor de huismus. Omdat de gierzwaluw, huismus en kerkuil in urbane omgevingen of in gebouwen op (agrarische) bedrijven broeden, zijn deze soorten een zekere mate van verstoring gewend. De werkzaamheden zijn niet van dusdanige omvang dat deze een extra verstoring op zullen leveren ten opzichte van de gierzwaluw, huismus en kerkuil. Een negatief effect door de werkzaamheden op de mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw, huismus en kerkuil kan uitgesloten worden uit (de omgeving van) het plangebied.

Slechtvalk

De slechtvalk bevindt zich mogelijk in de Johannes de Doperkerk, welke zich bevindt nabij het plangebied (zie paragraaf 2.3.1. voor meer toelichting). Ten behoeve van de werkzaamheden zal er niet aan deze kerk gewerkt worden. Hierdoor blijven de jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk onaangetast. Indien de slechtvalk in deze kerk broedt, dan is deze soort enige mate gewend aan verstoring door de nabijgelegen drukke wegen en stedelijke activiteiten. De werkzaamheden zijn niet van dusdanige omvang dat deze een extra verstoring op zullen leveren ten opzichte van de slechtvalk. Een negatief effect door de werkzaamheden op de mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de slechtvalk kan daarom worden uitgesloten uit het plangebied.

Algemene broedvogels

Het plangebied biedt broedgelegenheid voor diverse soorten algemene broedvogels (zie paragraaf 2.3.1 voor meer toelichting). Aangezien de opdrachtgever van plan is om werkzaamheden uit te voeren nabij bosschages, struweel en tuinen, waarin vogels kunnen broeden, kan niet worden uitgesloten dat deze algemene broedvogels door de werkzaamheden worden verstoord. Een negatief effect van de werkzaamheden op de mogelijk aanwezige algemene broedvogels in het plangebied kan daarom niet worden uitgesloten. Vervolgstappen met betrekking tot de mogelijk aanwezige algemene broedvogels worden beschreven in paragraaf 4.2.1.

Vleermuizen

Gebouwbewonende vleermuissoorten

In de omgeving van het plangebied zijn gebouwen aanwezig welke mogelijk bewoond zijn door gebouwbewonende vleermuissoorten (zie paragraaf 2.3.2 voor meer toelichting). Aangezien de geplande werkzaamheden geen invloed hebben op de bestaande gebouwen, kan fysieke verstoring van eventuele verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen worden uitgesloten. Bovendien zal er geen verlichting worden toegepast tijdens de werkzaamheden en blijft de gebruik situatie ongewijzigd na voltooiing van het project. Hierdoor kan verstoring door verlichting op mogelijke verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen eveneens worden uitgesloten binnen en rondom het plangebied. Derhalve kan worden geconcludeerd dat de werkzaamheden geen negatieve effecten zullen hebben op eventuele verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

Boombewonende vleermuissoorten

De bosschages en bomen binnen en rondom het plangebied bevatten mogelijk holten welke geschikt zijn voor diverse boombewonende vleermuissoorten (zie paragraaf 2.3.2 voor meer toelichting). Aangezien er voor de geplande werkzaamheden geen verlichting wordt ingezet, en de verlichtingssituatie in de gebruik situatie ongewijzigd blijft, kan verstoring door verlichting op mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen worden uitgesloten binnen het plangebied en de directe omgeving. Hoewel de bestaande bosschages ongemoeid blijven, kunnen de graafwerkzaamheden mogelijk negatieve invloeden hebben voor bomen. Hierdoor is het niet zeker dat de verblijfplaats van boombewonende vleermuizen in de betreffende boom (zoals beschreven in paragraaf 2.3.2) volledig onaangetaast zal blijven. De benodigde vervolgstappen met betrekking tot de bescherming van mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten zijn beschreven in paragraaf 4.2.2.

Essentiële vliegroute(s)

De bosschages en (laan)bomen binnen en rondom het plangebied dienen mogelijk als essentiële vliegroute voor diverse vleermuissoorten (zie paragraaf 2.3.2 voor meer toelichting). Mogelijk betreffen de bomenrijen aan de Hoofdstraat tussen het kruispunt Rinkomsewen en de Zinderberg essentiële vliegroutes voor vleermuizen (zie paragraaf 2.3.2 voor meer toelichting). Ten behoeve van de werkzaamheden wordt geen verlichting toegepast. Ook na realisatie van de werkzaamheden zal in de nieuwe situatie geen extra verlichting toegevoegd zijn ten opzichte van de oude situatie. Derhalve kan verstoring op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen door toepassing van verlichting worden uitgesloten uit (de omgeving van) het plangebied. Echter kan niet worden uitgesloten dat ten behoeve van de werkzaamheden deze bomen worden aangetast door graafwerkzaamheden. Indien deze bomen door de werkzaamheden verloren gaan, kan een negatief effect op de mogelijk essentiële vliegroute voor vleermuizen niet worden uitgesloten. Vervolgstappen ten opzichte van de mogelijk aanwezige essentiële vliegroute van vleermuizen staan beschreven in paragraaf 4.2.3.

Boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, grote bosmuis, das en steenmarter

Mogelijk komen boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, grote bosmuis, das en steenmarter voor in de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 2.3.3 voor meer toelichting). De geplande werkzaamheden zijn niet van invloed op struwelen en bosschages die mogelijk dienen als essentieel leefgebied voor de boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, grote bosmuis, das, egel en steenmarter. Derhalve kan aantasting van foerageergebied worden uitgesloten. Indien de boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, grote bosmuis, das en steenmarter verblijfplaatsen hebben in de struwelen en bosschages, zijn deze soorten in zekere mate gewend aan verstoring door de nabijgelegen drukke weg en stedelijke activiteiten. De werkzaamheden zijn niet van dusdanige omvang dat deze een extra verstoring op zullen leveren ten opzichte van deze soorten. Een negatief

effect door de werkzaamheden op het mogelijk aanwezige essentieel leefgebied van de boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, grote bosmuis, das en steenmarter kan daarom worden uitgesloten uit het plangebied

Teunisbloempijlstaart

Het is mogelijk dat de teunisbloempijlstaart aanwezig is in de bermen in het noorden van het plangebied (zie paragraaf 2.3.7 voor meer toelichting). In het plangebied kunnen de bermen aan de noordzijde mogelijk waardplanten bevatten, die onder geschikte klimatologische omstandigheden, zoals warme en open plaatsen, de ideale omstandigheden bieden voor de teunisbloempijlstaart om eieren af te zetten. De geplande werkzaamheden zijn vooralsnog niet van invloed op deze bermen, maar indien de bomen verwijderd moeten worden, dan worden de bermen wel aangetast. Derhalve kan een negatief effect door de werkzaamheden ten opzichte van de teunisbloempijlstaart niet worden uitgesloten uit het plangebied. De vervolgstappen ten opzichte van de teunisbloempijlstaart staan beschreven in paragraaf 4.2.4.

Planten

Grote leeuwenklauw

Het is mogelijk dat de grote leeuwenklauw een standplaats heeft in de bermen binnen het plangebied (zie paragraaf 2.3.10 voor meer toelichting). De geplande werkzaamheden zijn vooralsnog niet van invloed op deze bermen, maar indien de bomen verwijderd moeten worden, dan worden de bermen wel aangetast waar de grote leeuwenklauw zich mogelijk bevindt. Derhalve kan een negatief effect door de werkzaamheden ten opzichte van de grote leeuwenklauw niet worden uitgesloten uit het plangebied. De vervolgstappen ten opzichte van de grote leeuwenklauw staan beschreven in paragraaf 4.2.5.

Smalle raai

Het is mogelijk dat de smalle raai een standplaats heeft in de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 2.3.10 voor meer toelichting). De geplande werkzaamheden zijn enkel van invloed op het plangebied waar de smalle raai is uitgesloten. Derhalve kan een negatief effect door de werkzaamheden ten opzichte van de smalle raai worden uitgesloten uit het plangebied.

3.1.2 Specifieke Zorgplicht (algemeen)

Het plangebied kan mogelijk geschikt zijn voor verschillende soorten kleine grondgebonden zoogdieren, insecten, flora en andere kleine fauna. In het kader van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten dat deze soorten gedood of ernstig verstoord worden. De (graaf)werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot het doden van muizen, en door het verwijderen van struweel kan andere flora en fauna ernstig beschadigen. Het doden van algemene flora en fauna door de werkzaamheden in het plangebied kan dus niet worden uitgesloten. Vervolgstappen in het kader van de Specifieke Zorgplicht zijn beschreven in paragraaf 4.2.6.

3.1.3 Uitheemse invasieve exoten

Tijdens het veldbezoek is geanalyseerd of er invasieve exoten aanwezig zijn. Aangezien dit veldbezoek heeft plaatsgevonden tijdens de groeiperiode van de soorten die zijn opgenomen in de Unielijst Exoten en er geen invasieve soorten zijn aangetroffen, kan de aanwezigheid van uitheemse invasieve exoten in het plangebied worden uitgesloten. Daarnaast wordt het plangebied frequent beheerd, wat de kans op vestiging van deze soorten verder verkleint.

3.2 BESCHERMDE GEBIEDEN EN HOUTOPSTANDEN

3.2.1 Natura 2000-gebieden

In de omgeving van het plangebied zijn diverse Natura 2000-gebieden aanwezig (zie paragraaf 2.4.1 voor meer toelichting). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is gelegen op ongeveer 10 kilometer afstand van het plangebied. Vanwege deze afstand, de beperkte omvang van de werkzaamheden en de tussenliggende elementen zoals infrastructuur, bebouwing en agrarische percelen, kunnen directe negatieve effecten zoals verdroging of versnippering worden uitgesloten. Indirecte effecten door stikstofuitstoot ten opzichte van de nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten op basis van een uitgevoerde Aeriusberekening (Ubbink, 2024). Deze berekening heeft aangetoond dat de depositienorm ten behoeve van het project niet wordt overschreden. Derhalve kan een negatief effect door de werkzaamheden ten opzichte van Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

3.2.2 Houtopstanden

Het plangebied bevat houtopstanden waarvoor de Rijksregels vellen houtopstanden gelden (Art. 11.126 BAL) (zie paragraaf 2.4.3 voor meer toelichting). Omdat de opdrachtgever voornemens is geen bomen te verwijderen maar deze mogelijk wel worden aangetast, kan niet worden uitgesloten dat er een aantasting van deze houtopstanden zal plaatsvinden. Vervolgstappen ten opzichte van de aanwezige Houtopstanden staan beschreven in paragraaf 4.3.2.

4. VERVOLGSTAPPEN (CONCLUSIE)

4.1 CONCLUSIE

Naar aanleiding van de resultaten uit de bureaustudie en het veldbezoek is gebleken dat er enkele beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in het plangebied welke mogelijk negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden. In tabel 4.1 is een overzicht weergegeven van deze soorten.

Tabel 4.1. Beschermde soorten die mogelijk negatieve effecten ontvangen door de werkzaamheden

Soortgroep	Soort	Effecten door werkzaamheden
Algemene broedvogels	Diverse soorten	Mogelijke significante verstoring van mogelijk aanwezige algemene broedvogels.
Vleermuizen	Diverse soorten boombewonende vleermuissoorten	Mogelijke verstoring van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen door mogelijke aantasting van bomen.
	Diverse vleermuissoorten	Mogelijke verwijdering van mogelijk aanwezige vliegroute(s) van vleermuizen door mogelijke aantasting van bomen.
Vlinders	Teunisbloempijlstaart	Mogelijk aantasten van waardplanten en vernieling van essentieel leefgebied.
Planten	Grote leeuwenklauw	Mogelijk aantasten van standplaatsen.
Specifieke Zorgplicht (algemeen)	Diverse soorten flora en fauna	Mogelijk essentieel leefgebied en groeilocaties.
Houtopstanden	Beschermde houtopstanden	Mogelijk aantasting beschermde houtopstanden.

4.2 FLORA EN FAUNA

4.2.1 Algemene broedvogels (ecologisch werkprotocol)

Het plangebied biedt geschikt habitat voor diverse soorten algemene broedvogels. Het verstoren van deze vogels is een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Aangezien de voorgenomen start van de bouwwerkzaamheden in het najaar ligt, is de kans dat broedvogels zich in en rondom het plangebied vestigen tijdens de werkzaamheden onwaarschijnlijk. Echter, het is nog onduidelijk wanneer de bouw van de nieuwe woonvoorzieningen zal plaatsvinden. Indien deze plaatsvindt in de broedperiode (globaal van maart tot augustus), moet er rekening gehouden worden met de aanwezigheid van algemene broedvogels.

Om te voorkomen dat broedvogels zich in het plangebied vestigen, kunnen verschillende maatregelen worden getroffen. Het is belangrijk te benadrukken dat het nemen van deze maatregelen niet garandeert dat er geen broedvogels aanwezig zijn. De maatregelen dienen vóór het broedseizoen en vóór de werkzaamheden te worden uitgevoerd. Hoewel het broedseizoen afhankelijk is van het broedgedrag van vogels en geen vaste datums kent, kunnen de indicatieve grenzen van 1 maart tot en met 31 augustus worden aangehouden als de meest waarschijnlijke periode voor broedactiviteit.

Om te bepalen welke maatregelen nodig zijn en welke begeleiding vereist is tijdens de werkzaamheden in de broedperiode, moet er een ecologisch werkprotocol worden opgesteld. Voorbeelden van maatregelen zijn:

- Buiten broedperiode (maart – augustus) wordt het gebied ongeschikt gemaakt door vegetatie te verwijderen;

- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een erkend ecooloog;
- Er dient geen materiaal of materieel (gronddepots, maar ook machines) nabij struweel te worden opgeslagen.

4.2.2 Boombewonende vleermuissoorten (Nader onderzoek & specifieke werkwijze)

Boom Effect Analyse

Binnen het plangebied zijn mogelijk paar- en zomerverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig (zie paragraaf 3.3.1 voor toelichting). De opdrachtgever is voornemens graafwerkzaamheden uit te voeren nabij deze potentiële verblijfplaats, wat mogelijk een negatieve impact kan hebben op het wortelgestel van de bomen en uiteindelijk kan leiden tot het afsterven ervan. Als een boom verblijfplaatsen van vleermuizen bevat, wordt dit beschouwd als aantasting van verblijfplaatsen, wat een overtreding van de Omgevingswet (Art. 11.46 Bal) is. In dit geval dient er een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd te worden. Als uit de BEA blijkt dat bepaalde bomen niet behouden kunnen worden en deze bomen holtes bevatten, dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten. Onderstaande weergeeft de beschrijving van het nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Nader onderzoek

Mogelijk zijn er zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten aanwezig in het plangebied. Het gaat hierbij om verblijfplaatsen die mogelijk behoren tot de gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en/of watervleermuis (geen paarverblijven) (zie paragraaf 3.3.1 voor toelichting). Het nader onderzoek naar de mogelijk geschikte verblijfplaatsen is gebaseerd op de Kennisdocumenten van de soorten (mits beschikbaar) welke verwijzen naar het Vleermuisprotocol 2021 van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Derhalve zal voor alle soorten het Vleermuisprotocol 2021 van het NGB worden toegepast. De onderstaande tabel (tabel 4.2) is een indicatie van de bezoekmomenten en tijden. Hier kan in de praktijk (binnen de perken van het Vleermuisprotocol 2021 van de NGB) mogelijk van afgeweken worden. De omvang van het plangebied vereist een minimale inspanning van één per veldbezoek om voldoende zicht te kunnen krijgen op de mogelijke verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten.

Tabel 4.2. Indicatie uit te voeren veldbezoeken t.b.v. vleermuisonderzoek boombewonende vleermuizen.

zomer*	1e bezoek	2e bezoek
Periode	15 mei - 1 juni	1 juni - 1 juli
Tijden	Zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang	3 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst
Paar*	1e bezoek	2e bezoek
Periode	15 augustus - 1 september	1 september - 15 september
Tijden	Zonsondergang tot 3 uur na zonsondergang	Zonsondergang tot 3 uur na zonsondergang

*Afkortingen voor de type verblijfplaatsen waarnaar onderzoek dient plaats te vinden (zomerverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen).

Specifieke werkwijze

Mogelijk komen er in de omgeving gebouwbewonende vleermuissoorten voor. Omdat ten behoeve van de werkzaamheden mogelijk verlichting wordt toegepast, kan niet worden uitgesloten dat de werkzaamheden een mogelijk negatief effect uitoefenen op de gebouwbewonende vleermuissoorten. Derhalve dienen de volgende maatregelen in acht genomen te worden;

- Werk indien mogelijk enkel bij daglicht;
- Eventueel toe te passen verlichting dient afgedraaid te zijn van gebouwen, bomen en waterpartijen;

- Bij voorkeur dient de verlichting amberkleurig te zijn;
- Na oplevering van de nieuwe situatie mag er geen extra verlichting ten opzichte van de oude situatie aanwezig zijn.

Indien de bovenstaande maatregelen niet in acht genomen kunnen worden, dient er contact opgenomen te worden met de ecooloog over eventuele andere maatregelen. Deze aanvullende maatregelen dienen opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol.

4.2.3 Vliegroute(s) vleermuizen (nader onderzoek)

Boom Effect Analyse

Binnen het plangebied zijn mogelijk essentiële vliegroute(s) van vleermuizen aanwezig (zie paragraaf 3.3.1 voor toelichting). De opdrachtgever is voornemens graafwerkzaamheden uit te voeren nabij deze potentiële verblijfplaats, wat mogelijk een negatieve impact kan hebben op het wortelgestel van de bomen en uiteindelijk kan leiden tot het afsterven ervan. Wanneer een boom wordt verwijderd en de afstand tussen de resterende kroonbedekkingen meer dan 15 meter bedraagt, wordt dit gezien als aantasting van verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen vleermuizen mogelijk hun foerageergebieden niet meer bereiken en kan de functionaliteit van de verblijfplaatsen beïnvloeden, wat een overtreding vormt van de Omgevingswet (Art. 11.46 Bal). In dit geval dient er een Boom Effect Analyse (BEA) uitgevoerd te worden. Als uit de BEA blijkt dat bepaalde bomen niet behouden kunnen worden, moet er overlegd worden met een ecologisch deskundige of nader onderzoek noodzakelijk is. Onderstaande weergeeft de beschrijving van het nader onderzoek naar vliegroutes.

Nader onderzoek

Mogelijk zijn er essentiële vliegroutes voor vleermuizen aanwezig binnen het plangebied (zie paragraaf 3.3.1 voor toelichting). Om te beoordelen of deze aanwezig zijn, dient nader onderzoek naar vliegroutes van vleermuizen te worden uitgevoerd. De methoden voor het nader onderzoek zijn gebaseerd op de Kennisdocumenten van de soorten (mits beschikbaar) welke verwijzen naar het Vleermuisprotocol 2021 van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Derhalve zal voor alle soorten het Vleermuisprotocol 2021 van het NGB worden toegepast. De onderstaande tabel (tabel 4.3) is een indicatie van de bezoekmomenten en tijden. Hier kan in de praktijk (binnen de perken van het Vleermuisprotocol 2021 van de NGB) mogelijk van afgeweken worden. De omvang van het plangebied vereist een minimale inspanning van twee personen per veldbezoek om voldoende zicht te kunnen krijgen op de mogelijke vliegroutes van vleermuizen.

Tabel 4.3. Indicatie uit te voeren veldbezoeken t.b.v. vleermuisonderzoek vliegroute(s).

Vliegroutes	1e bezoek	2e bezoek
Periode	15 april - 15 juli	15 juli – 15 augustus
Tijden	Zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang	Zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang

4.2.4 Teunisbloempijlstaart (nader onderzoek)

Mogelijk heeft de teunisbloempijlstaart waardplanten binnen het plangebied. De waardplanten worden mogelijk verwijderd indien de bomen worden gekapt (zie paragraaf 3.3.1 voor toelichting). Indien de bomen worden gekapt, dient er nader onderzoek naar de teunisbloempijlstaart plaats te vinden. In juni dient er dan een veldbezoek uitgevoerd te worden waarbij de waardplanten worden onderzocht op rupsen van de teunisbloempijlstaart.

4.2.5 Grote leeuwenklauw (nader onderzoek)

Mogelijk heeft de grote leeuwenklauw een standplaats binnen het plangebied. De standplaatsen van de grote leeuwenklauw worden mogelijk verwijderd indien de bomen worden gekapt (zie paragraaf 3.3.1 voor

toelichting). Indien de bomen worden gekapt, dient er nader onderzoek naar de grote leeuwenklauw plaats te vinden. Er dient een eenmalig veldbezoek uitgevoerd te worden in de bloeiperiode mei - augustus om de aan- of afwezigheid van de soort te bepalen.

4.2.6 Specifieke Zorgplicht (specifieke werkwijze)

Het plangebied bevat algemene flora en fauna. Om (redelijkerwijs) doding en ernstige verstoring zoveel mogelijk te voorkomen dienen de onderstaande maatregelen indien mogelijk in acht genomen te worden.

- Beperk de omvang van de werkzaamheden (werkgebied) zoveel mogelijk;
- Voer de werkzaamheden zoveel mogelijk aaneengesloten uit, zonder langdurige tussenperioden;
- Werk zoveel mogelijk één richting op, gelieve vanaf gesloten richting open delen van het landschap;
- Werk zoveel mogelijk stapvoets;
- Werk indien mogelijk buiten de gevoelige periode van de meeste soorten flora en fauna (maart tot en met september);
- Voer zo weinig mogelijk verlichting;
- Voorkom zoveel mogelijk trillingen tijdens de werkzaamheden.

4.3 BESCHERMDE GEBIEDEN EN HOUTOPSTANDEN

4.3.1 Beschermde houtopstanden

Mogelijk bevat het plangebied beschermde houtopstanden (zie paragraaf 3.2.2 voor meer toelichting). Indien bomen moeten worden gekapt of mogelijk dusdanig worden aangetast dat kap uiteindelijk noodzakelijk blijkt, dient hiervan melding te worden gedaan bij Provincie Gelderland. Deze melding moet plaatsvinden minimaal vier weken en maximaal één jaar vóór de aanvang van de werkzaamheden.

5. SAMENVATTING

Hieronder is een samenvatting in tabelvorm te vinden betreft de resultaten uit deze Natuurtoets. Eventuele vervolgstappen welke genomen dienen te worden staan beschreven in hoofdstuk 4. Het ondernemen van deze vervolgstappen of het opdracht geven tot het ondernemen van deze vervolgstappen ligt bij de opdrachtgever.

Tabel 5.1 Samenvatting Natuurtoets

Soorten	Vervolgstappen	Toelichting	Paragraaf
Algemene broedvogels	Ecologisch werkprotocol	Werken buiten broedseizoen of ecologische vrijgave.	4.2.1
Boombewonende vleermuizen	BEA en/of nader onderzoek	Uitvoeren BEA en/of nader onderzoek naar geschikte boomholte	4.2.2
Vliegroute(s) vleermuizen	BEA en/of nader onderzoek	Uitvoeren BEA en/of nader onderzoek naar essentiële vliegroute(s) van vleermuizen	4.2.3
Teunisbloempijlstaart	Nader onderzoek	Als de bomen worden gekapt, dient er nader onderzoek naar de waardplanten van de teunisbloempijlstaart uitgevoerd te worden vanwege aantasting van mogelijk essentieel leefgebied.	4.2.4
Grote leeuwenklauw	Nader onderzoek	Als de bomen worden gekapt, dient er nader onderzoek naar de standplaatsen van de grote leeuwenklauw uitgevoerd te worden vanwege mogelijke aantasting van standplaatsfactoren.	4.2.5
Algemene flora en fauna (Specifieke Zorgplicht)	Specifieke werkwijze	Aangepaste, specifieke werkwijze om redelijkerwijs doding of ernstig negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen	4.2.6
Beschermde houtopstanden	Kapmelding	Indien er bomen worden gekapt, dient er een kapmelding plaats te vinden	4.3.2

5.1 PERIODE NADER ONDERZOEKEN

Tabel 5.2 weergeeft de periode waarin de nader onderzoeken moeten plaatsvinden weergegeven over 1 jaar. Het verschilt per onderzoek en locatie hoelang een onderzoek duurt en is mede afhankelijk van de startperiode van het onderzoek.

Tabel 5.2 Tijdsbestek nader onderzoeken

Soort	Vervolgstep	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Boombewonende vleermuissoorten	NO (indien nodig)												
Vliegroutes vleermuizen	NO (indien nodig)												
Teunisbloempijlstaart	NO												
Grote leeuwenklauw	NO												

6. BRONVERMELDING

- BIJ12 (2024) Kennisdocumenten. Geraadpleegd van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>
- BIJ12. (2024). *Verspreiding wolf in Nederland*. Geraadpleegd van <https://www.bij12.nl/onderwerp/wolf/verspreiding-wolf-in-nederland/>
- De Vos, M. (2012, juni). *Beekprik en beekdonderpad in de Berkel; grensoverschrijdend of grensoverspoelend?* RAVON. 1-5 (2)
- Dekker, J., Van den Brink, B. & Boerema, L. (2024). *Populatieontwikkeling en verspreiding van de wolf in Nederland*. 1-84 (2). BIJ12.
- Mason, C. (1995). Habitat quality, water quality and otter distribution. *Hystrix-the Italian Journal of Mammalogy*, 7(1-2).
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), 2024
- Netwerk Groene Bureaus, 2021, Vleermuisprotocol 2021
- RAVON. (2024). *Soortinformatie*. Geraadpleegd van
- SOVON. (2024) *Soortenoverzicht*. Geraadpleegd van
- Tolrà, A., Ruiz-Olmo, J., & Riera, J. L. (2024). Human disturbance and habitat structure drive eurasian otter habitat selection in heavily anthropized river basins. *Biodiversity and Conservation*, 33(5), 1683-1710.
- Ubbink, T. (2024, november). *R01-D01-41161243-tuk*. Roelofsgroep.
- Van Tongeren, K. (2017, februari). *Wezel en hermelijn; een literatuuronderzoek naar habitatvoorkeur en monitoringstechnieken*. De zoogdiervereniging. 1-73 (2)
- Vlinderstichting. (2024) *Vlinders*. Geraadpleegd van
- Vlinderstichting. (2024). *Libellen*. Geraadpleegd van
- Vos, M. (2019, 7 oktober). *QuickScan Wet natuurbescherming*. 1-23 (Nr. 191940)
- Zoogdiervereniging (2024). *Zoogdiersoorten*. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>